

సంపుటము I

నెం. 4

21 మార్చి, 1992

శనివారము

(శక సం. 1914,

చైత్రము)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ నెం.
1. ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు.	.. 423
2. సభా కార్యక్రమము.	.. 450
3. వైద్య, ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి ప్రకటన : తీరుమల ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రమాదం గురించి.	.. 451
4. 1992-93 సంవత్సరమునకు బడ్జెట్ (ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్) సమర్పణ. (సమర్పించబడినది)	.. 452

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1992.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ పర్వలు

అధికార వివేదిక

(ఆరవ సమావేశము : నాల్గవ రోజు)

శనివారము, 21 మార్చి, 1992.

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన పర్యవేక్షణ

ఉస్మానియా దంత వైద్యశాల కొనుగోలు చేసిన పరికరాలను ఉపయోగింపకుండుట

31-

*5776-సర్వశ్రీ వి. నారాయణరావు (మునుగోడు), డి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్న పేట), డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి), కె. బిక్కం (బూర్గంపహాడ్), పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ (సుజాతానగర్), ఎం.బి. హాసన్ (దేవరకొండ), సి. విఠల్రెడ్డి (నర్సపూర్), డి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం):- ఆరోగ్య, వైద్యశాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాద్ నగరంలోని, ఉస్మానియా దంత వైద్యశాలలో ఉపయోగించుటకై, 1989 సంవత్సరంలో ఇతర దేశముల నుండి 13 లక్షల రూపాయల విలువగల ఆధునిక పరికరాలను దిగుమతి చేసుకున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, 1989 నుండి సదరు పరికరాలను ఉపయోగింపకపోవుటకు కారణాలేవి; అందుకు బాధ్యులైన వారిపై తీసికొన్న చర్యయేమి;

(ఇ) ఆ పరికరాలను ఉపయోగించుటకై కొన్ని గదులను ఏర్పరచివేసిన వేయుటకై 6 లక్షల రూపాయలను వ్యయపర్చిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) సదరు పరికరాలను ఉపయోగించుటకై దంత వైద్యులకు ఏదైనా శిక్షణ యియ్యబడినదా?

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- (అ) దంత వైద్యశాలలో కోమా కోబాల్త్ సెరామిక్ ప్రయోగశాలను ఏర్పాటు చేయడం. కోసం 1989-90 సంవత్సరంలో రూ. 12-00 లక్షల విలువగల పరికరాలను దిగుమతి చేసుకోవడం జరిగింది.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(అ) పరికరాలను నెలకొల్పడం కోసం బొంబాయిలోని మెన్సర్స్ స్టాటస్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ను (భారతీయ ఏజెంటుస్) సంప్రదించడం జరిగింది. కొన్ని నివేలు పనులు చేసిన తరువాత, వాటిని నెలకొల్పడం కోసం గడులకు మార్పులు చేయడం అయింది. ఈ పరికరాన్ని నెలకొల్పడం కోసం కంపెనీకి చెందిన సాంకేతిక సిబ్బంది 3-4-1991 తేదీన దంత వైద్యశాలను సందర్శించారు. బొంబాయి నుండి అందిన పార్కింగ్లో కొన్ని అంశాలు తక్కువగా ఉన్నాయని అప్పుడు కనుగొనడం జరిగింది. కనుక, బొంబాయి నుండి ఆ వస్తువులను తీసుకుని వస్తామని వాగ్దానం చేసి, కంపెనీ ప్రతినిధులు వెళ్ళిపోయారు. రిమైండరులను పంపినప్పటికీ కంపెనీ నుండి ఎవరూ తిరిగి రాలేదు. కనుకన, వీనియోగ దారుల సంరక్షణ చట్టం క్రింద బాధ్యతను ఉల్లంఘించినందుకు కంపెనీపై తీసుకోవలసిన తదుపరి చర్యను గురించి తెలియజేయవల్సిందిగా ఈ విషయాన్ని పౌర సరఫరాల శాఖ డైరెక్టరుకు పంపడం జరిగింది. పౌర సరఫరాల శాఖ డైరెక్టరు నుండి సమాధానం అంద వలసివుంది. దీనితోపాటు గవర్నమెంటు ప్లేడరును కూడా అడిగాను. ఇప్పుడు ఏమి చేయాలనేది ఆలోచన జరుగుతున్నది.

(ఇ) కోమా, కోబాల్ట్, సెరామిక్ ప్రయోగశాల పరికరాలను నెలకొల్పడానికై ఆసుపత్రి ఆవరణను అనువుగా ఉండేటట్లు చేయడానికి, ఎ.సి. యూనిటు, ఫాల్స్ నీలింగు మొదలైన వాటిని ఏర్పాటు చేసే నిమిత్తం రూ. 5.27 లక్షల ఖర్చుకాగల చిన్నతరహా పనులను 7-11-1989న మంజూరు చేయడమయింది. ప్రజాపనుల శాఖ వాటిని నిర్వహించింది.

(ఈ) రేదండే శిక్షణ అండ్, ప్రయోగశాల యంత్రాలను లాంఛనంగా పరివరణం చేయడం మాత్రమే. నెలకొల్పడం పూర్తయిన తరువాత ఒక వారం రోజులపాటు దంత వైద్యులకు వాటిని ఉపయోగించడం గురించి తెలియజేయడమవుతుంది.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో పూర్తి వివరాలు యివ్వలేదు. ఎయిర్ కండిషన్ ప్యాంటు ఏదీ అయితే ఉందో దాని పని ప్రారంభించాలను నిర్ణయించినా దాని పని మొదలుపెట్టలేదు. ఉస్మానియా హాస్పిటల్కు చెందిన యీ దంత వైద్యశాల ప్యాంటుకు సంబంధించిన 13 లక్షల రూపాయలు కూడా దుర్వినియోగం అయినట్లు నాకు ఆధారాలు ఉన్నాయి. అది వాస్తవమా కాదా మంత్రిగారు చెబుతారా? నిజమే అయితే దోషులైన వారి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎయిర్ కండిషన్ దంత వైద్యశాల విషయంలో డిఫెక్టు జరిగాయి. కానీ దానిని సెట్ రెట్ చేయడం జరిగింది. 12 లక్షల రూపాయల పరికరాలు దాని కొరకు తెప్పించడం జరిగింది. కొన్ని పరికరాలు వచ్చిన వాటిలో లెకపోవడం జరిగింది. బొంబాయి కంపెనీ వారి ఏజెంటు సమక్షంలోనే వాటిని తెరవడం జరిగింది. 3-6-1991 నాడు, రెండవసారి 11-5-1991 నాడు వారు వచ్చిమాసి మేము బొంబాయిలో మా కంపెనీ వ్యవహారాలతో చాలా బీజేగా ఉన్నామని, ఆ పరికరాలను సప్లయ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయంలో వారితో సంప్రదింపులు జరుపుతూనే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపు నుంచి గవర్నమెంటు ప్లేడరును దీనికి సంబంధించి ఏమి చేయాలనేది కన్సల్ట్ చేయడం జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతలో పి. వెంకటరెడ్డి అనే డాక్టరు దీని మీద లోకాయుక్తకు పిటిషన్ పెట్టారు. దీని రికార్డులు లోకాయుక్త వద్ద

పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఎయిర్ కండిషన్ యంత్రపరికరాలు విషయంలో we are initiating action Sir.

శ్రీ సి. విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కొన్ని పరికరాలు సప్లయచేసిన వాటిలో తక్కువ ఉన్నాయిన మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఆ పరికరాలు గురించి వారు 3-4-1991 నాడు యిక్కడకు వచ్చారు. వచ్చిన తరువాత పరికరాలు కూడా మేము వెంటనే సప్లయ చేస్తామన్నారు. కానీ అక్కడ జరుగుతున్న విషయాలు ఏమిటంటే పి. రామచంద్రారెడ్డి అనే డాక్టరు, శ్రీరామమూర్తి అనే డాక్టరు వేరిలో ఒకరు దానిని ప్రిన్సిపాల్‌గా కావాలని తగవులు పడి యీ ప్లాంటును తెరవకుండా వృథాగా ఆ పరికరాలు పెట్టి ఉంచారు. కాబట్టి మంత్రిగారు శృద్ధాశీసుకొని ప్రతిపక్షము వారితో కలిసి వెళ్లి అక్కడ విజిల్‌చేసి, ఆ ప్లాంటును పరిశీలనచేసి, ఆ ప్లాంటును ఓపెన్‌చేయించడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా? దీనికి ఒక టైము బౌండ్ పోగ్గాము మంత్రిగారు వాగ్దానం చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈరోజు సాయంత్రం వారితో కలిసి హాస్పటల్‌ను విజిల్ చేయడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈరోజు కుదరదు. ఎల్లండి అయితే మాకు కుదురుతుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- సభ్యులు డాక్టర్ పి. రామచంద్రారెడ్డి అనే ఆయన విషయం చెప్పినారు. ఆయన యిప్పుడు ఉద్యోగంలో లేరు. ఎక్స్‌పీమెంటు రావడం విషయంలో ఆలస్యం జరుగకూడదు. వచ్చిన ఎక్స్‌పీమెంటు బొంబాయి కంపెనీ ఏజెంట్ల సమక్షంలోనే ఓపెన్ చేశాము. వారు నోట్ చేసుకొని ఎయిర్ కండిషన్ ప్లాంటు పరికరాలు మనకు మీస్ అయినవి పంపిస్తామని చెప్పి వెళ్లినారు. వారికి బొంబాయిలో ఆ కంపెనీ వారికి చాలా పనులు ఒక్కొక్క ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. వారితో సంప్రదింపులు జరుపుతూనే ఆ మెటీరియల్ మీస్ అయినవి రావడం విషయంలో కోర్టు ద్వారా ఏమి యాక్షన్ తీసుకోవాలి పరిశీలిస్తున్నాము. కాబట్టి వాటి మీద యాక్షన్ తీసుకోవడానికి వెనుకాడము.

శ్రీ సి. విఠల్‌రెడ్డి:- ఇప్పుడు 13 లక్షల రూపాయల ప్లాంటులో 7 లక్షల రూపాయలు ప్లాంటు ఎయిర్ కండిషన్‌కు సంబంధించినది 1991 నుంచి వారితో సంప్రదింపడం జరుగుతున్నదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాబట్టి యీ దంత వైద్యశాలను ఉస్మానియా హాస్పటల్‌లో ఏర్పాటు చేయడం విషయంలో మంత్రిగారు శృద్ధాశీసుకొని కృషి చేయాలని కోరుతున్నారు. నేను చెప్పే సూచన ఏమంటే ప్రతిపక్ష సభ్యులతో కలిసి ఒకసారి మంత్రిగారు ఆ హాస్పటల్‌ను విజిల్‌చేస్తే యీ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నా మొదటి మాట వారు విన్నట్లు లేదు. ఈరోజు సాయం 8.40 కాలేమే వెడదాము దయచేసి టైమ్ ఇవ్వండని అడిగాను. జరిగినటువంటి దానిపట్ల I am also not happy and I am very very unhappy and equally concerned. ఈ ఒక్కటే కాదు - బహుశా విఠల్‌రెడ్డిగారికి ఇంతవరకే తెలుసు కాబట్టి ఆందోళనపడుతున్నారు. కానీ, హాస్పటల్‌లో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు విలువైనటువంటి పరికరాలు, వివిధ హాస్పటల్‌లో పనిచేయకుండా అక్కడక్కడ పడి ఉన్నాయి. నా నోట్సుకు

వచ్చిన తరువాత వీటి అన్నిటికి ఒక ఆఫీసర్‌ని పెట్టి హాఫ్‌టెన్‌మెంట్‌లో ఎంతో విలువైనటువంటి యంత్రపరికరాలు ఎంతకాలం నుంచి పని చేయడం లేదు, వాటికి ఏమీ కావాలని చెప్పి స్టాటిస్టిక్స్ కలెక్ట్ చేస్తున్నాను. అవి అన్నీ దగ్గర పెట్టుకొని సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి ఉదాహరణకు 'నిమ్స్' లో తీసుకుంటే మూడున్నర, నాలుగు కోట్ల రూపాయల ఎమ్.ఆర్. స్కాన్ తెప్పిస్తే అది పని చేయడం లేదు. దానికి లావాదేవీలు జరుగుతున్నాయి. అలా 'కాకినాడలో కోబాల్ట్ యూనిట్ ఉంది. దానికి ఏవో రిపేర్స్ కావాలి, పని చేయదు. అనే వోల్టేజీ ఎక్స్-రే యూనిట్ ఉన్నాయి, పని చేయడం లేదు. ఏమంటే జాబ్ డెడ్లైడ్ అంటారు లేకపోతే ఈ కొద్ది ఖర్చు మాకు సాంక్ష్విక్ రాలేదు అంటారు. ఏమైనా ఈ పరిస్థితులు అన్నీ చూచినప్పుడు బాధ కలుగుతుంది నాకు కూడా. ప్రతి ఒక్కరికీ కలుగుతుంది.

(ఇంటరవ్యూస్)

ఆ మాట మొదట చెప్పాను, బాల్‌రెడ్డిగారు వినడం లేదు, ఆయన గజేష్ ఉత్సవాలగోల్ ఉన్నారు. నును మొదట చెప్పాను. ఈ విషయములో ఒక ఆఫీసర్‌ను పెట్టి లిస్ట్ అవుట్ చే వాటికి ఏమీ చేయాలి, ఎలా చేయాలి అనే సీరియస్‌గా ఆలోచిస్తున్నానని చెప్పాను.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి (కార్యస్):- గౌరవనీయ మంత్రిగారు ఏమంటున్నారు అంటే. ఆయన ఆరోగ్య మంత్రి అయినప్పటి నుంచి చెపుతూనే ఉన్నాడు, మేము పింటా ఉన్నాము. ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌లో ఉన్న పరికరాలు పని చేయడం లేదు. బాగు చేస్తాను బాగు చేస్తాను అంటున్నారు, ఇంతవరకు చేయలేదు. నిమ్స్ దగ్గరకు పోయాడు నిమ్స్‌లో ఉన్న పరిస్థితి వేరు. ఒక విషయం మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. కులీ కుతుబ్ షా డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ నుంచి ఒక భవనం కట్టుకున్నాము. దానికి విదేశస్థులు ఫ్రీగా ఇష్టపడుతుంటే ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంట్ అంతా అది ఆగిపోవడం జరిగింది. దాని గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వములోని ఆరోగ్య శాఖ మంత్రితో మాట్లాడడం జరిగింది. మంత్రిగారికి ఆ విషయం తెలుసా? మరి ఆ ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంట్ ఎప్పుడు తీసుకువస్తారు? 400 సంవత్సరాలు పురస్కరించు కొని ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంట్ వారు ఫ్రీగా ఇస్తున్నారు, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసేది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు మాట అన్నారు. జాపనేస్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంట్ ఇస్తాము అన్నారు, అది మంత్రిగారికి తెలుసా అని. నాకు బాగా తెలుసండి. దానికి కావలసినటువంటి చర్యలు సకాలములో తీసుకుంటున్నాము. వారికి తెలియదేమో, ఒక ఆఫీసర్‌ను ఢిల్లీ పంపించాను. నేను ఈ డిపార్ట్‌మెంట్ తీసుకున్న తరువాత, ఈ 4 నెలల్లో.....

(ఇంటరవ్యూస్)

ఏదో చెపుతున్నారు అంటే చెప్పకుండా కూర్చోమంటారా. నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం చెపుతున్నాను. రు. 12 కోట్లు, రు. 13 కోట్లు విలువైనటువంటి డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్‌కు కావలసినటువంటి ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంట్ జాపనేస్ సంస్థ వారు ఇస్తాము అంటే దానిని తెప్పించడం కోసం, మార్చి లోపల రావాలని, ఆఫీసర్‌ను పంపించాను. ఢిల్లీలో కూర్చుని వారు సంబంధిత అధికారుల దగ్గర తిరిగి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భములో బి.జె.పి పార్ట్‌మెంట్ సభ్యులు కూడా ఉత్సాహం చూపించారు, వారికి ధన్యవాదాలు. వారు సహాయం చేస్తున్నందుకు సంతోషం, మీరు కూడా తెలుసుకోండి - ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెప్పటం లేకుండా, జాప్యం లేకుండా పని చేసి దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము

Dr. P. Shankar Rao (Shadnagar):- In most of the hospitals the equipment was purchased in the years in early 1960s and early 1970s. Now, that equipment is defunct and not in a proper shape to do the operation or to diagnose the patients. Is there any proposal to replace the equipment with latest equipment as early as possible?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- చేయగలిగితే చాలా సంతోషం. కానీ బేసేటటువంటి పరిస్థితి అయితే వెంటనే లేదు.

డాక్టర్ పి. శంకర్ రావు:- ఎక్స్‌ప్రెమెంటు లేకుండా డయాగ్నోసిస్ చేయడం ఎలా. 2000 ఎ.డి.కి పాల్స్ ఫర్ ఆల్ ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? పాల్స్ అనేది ముఖ్యమైన విషయం.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మంత్రి రోశయ్యగారు మా స్నేహితులే. చాలా ఇంటరెస్ట్ తీసుకొని చెబుతున్నారు. మేము అడిగిన దానికంటే కూడా అదనపు సమాచారం చెప్పారు. హాస్పిటల్స్‌లో ఉన్న పరిస్థితి గురించి. దేనికైనా ఒక మోడర్న్ మెషిన్ టెక్నికలాజికల్ గా ఇంప్రోవ్ అయినది కావాలంటే ఒక ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేస్తారు. Who has recommended it? Somebody recommended. సమీపిడ్ రికమెండేషన్ ఉంటారు. ఈ రూ. 12 కోట్లది కొనమని రికమెండేషన్ ఉంటారు. ఆ వచ్చిన తరువాత కొన్ని పార్ట్స్ లేవని అంటున్నారు. లేవని రాయించుకున్నారు. ఇప్పుడు మనము దావా చేయాలని అనుకుంటే ఏమీ లేకుండా వారు ఇప్పటి వెళ్లిపోతే మనము ఏమీ చేయలేము. Somebody should be responsible. కొన్ని పార్ట్స్ లేవని మనకు ఏమైనా రుజువులు ఉన్నాయా? మనము వారి మీద లీగల్ గా ప్రొసీడే అవడానికి అవకాశం ఉందా? Who is the person responsible to purchase it? మొదట వారు ఎవరో రికమెండే చేశారు. రోశయ్యగారు కాదు. I am hundred percent sure. Who has recommended it?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎక్స్‌ప్రెమెంటు కొనడం కొనసం ఒక కమిటీ ఉన్నది. డాక్టర్ బి. శ్రీరామమూర్తి, డాక్టర్ సి.వి. రావు, హామీద్ అబ్బాస్ అలీ, డాక్టర్ సి.డి. రెడ్డి, డాక్టర్ కె. చిరంజీవి. వేరితో కూడిన కమిటీ - వీరు ఎవరైనా యేట్ చేసి దానికి టెండర్స్ పిలవడం జరిగింది. మెన్సర్స్ స్టేటస్ ఎంటర్ప్రైజెస్, బొంబాయిలో ఉన్నటువంటి ఇండియన్ ఏజెంట్స్ కొబ్బెషన్ చేశారు. వారి సమక్షములో ఓపెన్ చేసేటప్పుడు ఇది మిస్సింగ్ పార్ట్స్ అని ఒక రుజువులాగ కమిటీలో ఉన్నటువంటి శ్రీరామమూర్తిగారు, ఆ కంపెనీ రిప్రజెంటేటివ్ అయినటువంటి రాజయ్యగారు ఇద్దరు సంతకాలు చేశారు. మనకు డాక్యు మెంటరీగా ఫలానా అయిటమ్స్ లేవనేటటువంటి దానిని రివేల్ చేస్తే అదుగుతూ ఉన్నప్పుడు వారు బొంబాయిలో ఉన్నాము. గుజరాతులో ఉన్నాము, త్వరగా తెప్పించి ఇస్తాము అనే మాట అంటున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారి మీద ఏమైనా చర్యతీసుకోవాలి. గవర్నమెంటు సాధారణముగా ఒప్పుకోదు. రోశయ్యగారు రూ. 18 లక్షలు వేస్తవుతున్నాయని ఒప్పు కున్నారు. దానిని ఇన్ స్టాల్ చేయడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోవాలి కదండీ.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారితో కాంటాక్టు చేయడమే కాకుండా మరొకవైపు లీగల్ గా కూడా చర్యతీసుకొనే దానికి వేలంటుందా అనేది విచారణ చేయించాను.

హైదరాబాద్‌లోని జ్వరముల ఆసుపత్రిలో వసతులు లేకపోవుట

32-

*6264-సర్వశ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆచంట), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం), పి. రామయ్య (నీడుమోలు):- ఆరోగ్య, వైద్యశాఖా మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాదులోని ప్రభుత్వ జ్వరముల ఆసుపత్రిలో తాగునీరు, అంతరాయం లేకుండా విద్యుచ్ఛక్తి, అంబులెన్సులు మరియు ఎక్స్‌రే యంత్రం మొదలగు కనీస వసతులు కూడా లేని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సదరు ఆసుపత్రిలో వైద్యులు పదవులు చాలా ఖాళీగాయున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ ఆసుపత్రిలో వసతులను మెరుగుపరచుటకు తీసికొన్న చర్యలేవి?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- (అ) ముఖ్యంగా వేసవిలో నీటి సరఫరా కొంత కొరతవుంది. బోరుబావుల త్వవ్వకం కోసం రోడ్డు భవనాలశాఖ రూ. 50,000/-లు మంజూరు చేసింది. దీనితోడూ హైదరాబాదు మెట్రోపాలిటన్ వాటర్ వర్క్సు, సివరేజీ బోర్డును కూడ అవసరమైన నీటి సరఫరాను సమకూర్చవలసిందిగా కోరడమైంది.

ఓవర్‌పాడ్ ఎలక్ట్రికల్ లైన్లు పాతవైపోయి, తరచుగా తెగిపోతున్నాయి. రోడ్డు, భవనాలశాఖను కొత్త ఓవర్‌పాడ్ ఎలక్ట్రికల్ లైన్లను సమకూర్చవలసిందిగా కోరడమయింది. జనరేటరును కూడ త్వరలో కొనుగోలు చేయడమవుతుంది. రెండు అంబులెన్సులలో ఒకటి పనిచేసే స్థితిలో ఉంది. రెండవ దానికి మరమ్మత్తులు అవసరం. ఈ విషయంలో చర్యతీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

ఎక్స్‌రే యంత్రం పనిచేసే స్థితిలో ఉంది. ఫిల్ట్రులు, వినయోగార్థం లభ్యంగా ఉన్నాయి.

(ఆ) వైద్యుల పదవులన్నిటినీ భర్తీచేయడం జరుగుతున్నది.

(ఇ) ఖండంలో ఇచ్చిన సమాధానం ఈ ప్రశ్నకు కూడా వర్తిస్తుంది.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అసలు ఈ క్వశ్చన్ వేసిన ఉద్దేశం ఏమిటంటే పొల్వూషన్ తోటి, కాలుష్యముతో మురికిగా ఉన్న వాతావరణం తోటి టైఫాయిడ్ ఫేవర్, మలేరియా ఫేవర్ వచ్చి ఇబ్బందులుపడి ఈ ఫేవర్ హాస్పిటల్‌కి వెదుతూ ఉంటే అక్కడ ఉన్నటువంటి పరికరాలు పనిచేయక, ఉద్యోగులు లేక, ఎక్స్‌రే యూనిట్లు పనిచేయక, ఏంబులెన్సెస్ లేక వారు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. వారు చెప్పిన సమాధానములలో రూ. 50 వేలు మంజూరు చేశాము వాటర్ కోసమన్నారు. ఓవర్‌పాడ్ ఎలక్ట్రికల్ లైన్లు పాతవయిపోయి తరచుగా తెగిపోతున్నాయి. రోడ్డు, భవనాలశాఖను కొత్త ఓవర్‌పాడ్ ఎలక్ట్రికల్ లైన్లను సమకూర్చవలసిందిగా కోరడమయిందన్నారు. దీనికి సంబంధించి గాగ్గంటు ఇబ్బారా?

ఇవ్వకుండా ఏదో తప్పించడానికి సమాధానం ఇచ్చారు. ఇన్నే ఎంత గ్యాంటు మంజూరు చేశారు. ఏ ఏ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి? ఎన్నిరోజులలో ఫిలప్ చేస్తారో చెబుతారా? రాష్ట్రములో ఫీవర్ హాస్పిటల్స్ ఇంకా ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి, లేక ఇది ఒక్కటేనా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- బహుశా గౌరవనీయ సభ్యులు ప్రశ్నచేసిన తరువాతనే ఈ రూ. 50 వేలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. 12-3-91న మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఎలక్ట్రిఫికేషన్ వాటి కోసం ఆర్. అండ్ బి. చేస్తుండా, డబ్బులు ఏమైనా మంజూరు చేశారా అన్నారు. దానికి వివరిస్తాను, హాస్పిటల్ బిల్డింగ్స్ మెయింటెనెన్స్, ఎలక్ట్రిసిటీ, జనరల్ మెయింటెనెన్స్ - అన్నీ కూడా ఆర్. అండ్ బి. చేయాలి. గ్యాంటులు, హాస్పిటల్స్ కోసం కొంత ఆర్. అండ్ బి.కి ప్రత్యేకంగా ఇయర్ మార్క్ చేసి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వారికి ఉన్నటువంటి బడ్జెట్ ప్రొవీజన్ లో కొన్ని హాస్పిటల్స్ చేయగలుగుతున్నారు. ఏమైనా దీనిలో నేను ఎడ్మిట్ చేస్తున్నాను; గౌరవనీయ సభ్యులు ప్రశ్న చేసిన తరువాతనే చేశారు. డాక్టర్స్ పోస్టులు ఏమేమీ ఖాళీగా ఉన్నాయన్నారు. ఖాళీలు లేవనెట్టువంటి సమాధానం చెప్పాను. All the Doctors posts are filled up and no post of Doctor is vacant at present in the Hospital.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తూ విజిమెన్ 'ఎం' కొరత 8.50 వలె, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారి ఆరోగ్యం బాగాలేదని వెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. అక్కడ 330 పడకలు ఉన్న హాస్పిటల్స్ కు రోజుకు 800 మంది టాబ్ షెంట్లు వచ్చిపోతుంటారు. 12 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఉన్న హాస్పిటల్ అది. అక్కడ కేవలం ఒక్క నల్ల మాత్రమే ఉన్న మాట వాస్తవమా? అయితే రెండు చేతిపంపులు ఉన్నాయి, అవి పనిచేస్తున్నాయా? నీళ్లు సరిపోతున్నాయా? ఇక మూడవ ప్రశ్న ఏమిటంటే ఇంత పెద్ద హాస్పిటల్ లో 12 మంది అనిస్టంట్ సివిల్ సర్జన్లు, ఐదుగురు మాత్రమే సివిల్ సర్జన్లు ఉన్నారు. అందులో సగం మంది ఎప్పుడూ సెలవు మీద పోతే కేవలం 6 మంది మాత్రమే నీకరంగా ఉంటారు. అక్కడ నీళ్లు ఉన్నాయా లేదా అని అడిగాం, మా ప్రశ్న పోయాక అయినా అక్కడ నీటికోసం 50 వేల రూపాయలు మంజూరు చేసినందుకు చాలా సంతోషం. కానీ ఇది చాలా కేలకమైన హాస్పిటల్. ఫీవర్ హాస్పిటల్ ప్రభుత్వ సానుకూలతను కోల్పోయింది; అందువల్ల దాని పరిస్థితి అట్లా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో మనం ఎంతో వైజ్ఞానిక ప్రగతిని సాధించిన తరువాత కూడా ఇలాంటి కేలకమైన హాస్పిటల్ లో నీటికొరతా, సిబ్బంది కొరతా ఉండడం న్యాయమా? రెండు సెలల్స్ గా నీటికొరతను నివారించగలరా? అలాగే మరి కొంత మంది సిబ్బంది అవసరం అంటున్నారు. ఇక అక్కడి కరెంట్ పరిస్థితి చూస్తే ఎప్పుడు వస్తుందో ఎప్పుడు పోతుందో తెలియదు, కరెంట్ వైర్లు పోయాయి. ఇలాంటి కేలకమైన హాస్పిటల్ లో కరెంట్ పోతే ఎంత నష్టమో నాకు అర్థంకాని విషయం. అందువల్ల కరెంట్ బాగుచేయిస్తారా? అదనపు సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేస్తారా? నీటి సదుపాయం కల్పిస్తారా?

మిషన్ స్పీకర్:- ఈ మూడు ప్రశ్నలూ ముందే వేస్తే తేంసేవ్ అయ్యేది కదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు అడిగిన ప్రశ్నకే ఇంతకుముందు సమాధానం చెప్పింది. సమ్మర్ లో నీటికొరత ఉన్నమాట వాస్తవం. నీటికొరతను తీర్చడానికి 50 వేల ఇచ్చాం;

ఇంకా ఏమైనా బోర్డు కావాలంటే ఎగ్జామిన్ చేస్తామని చెప్పాను. స్టాఫ్ కు సంబంధించి నంతవరకు - యాజ్ ఆన్ టుడే అన్ని హాస్సులను కూడా ఫిలప్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా అదనపు స్టాఫ్ కావాలంటే ఏదైనా ప్రోజెక్ట్ ఉంటే దానిని ఎగ్జామిన్ చేయించగలను తప్ప నేను ఇక్కడ వాగ్దానం చేయలేను. మరొక విషయం ఏమిటంటే హాస్పిటల్స్ లో పరిస్థితిని మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఉందని అంగీకరిస్తున్నాను. పరిస్థితి అంతా బాగుందని నేను భుజాలు ఎగురవేయడంలేదు, జబ్బులు చరచుకోవడంలేదు. వేటని బాగుపరచవలసిన అవసరం ఉందని మేతోపాటుగా నేను కూడా అంగీకరిస్తున్నాను. అయితే నా ఆరోగ్యం బాగుంది, హాస్పిటల్స్ ఆరోగ్యం బాగుచేసి వెంకటేశ్వరరావుగారి లాంటివారికి మంచి వైద్యం ఇప్పించాలనే నా తపన అంతా.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- విటమిన్ 'ఎం' కొరత ఉంది, అందువల్ల ఆరోగ్యం బాగాలేదని అన్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషేరాబాద్):- అధ్యక్షా, ఈ మధ్యన నేను ఫివర్ హాస్పిటల్ కు వెళ్ళాను, అక్కడి నేటికొరత గురించి హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంట్ చెప్పిన మాట వాస్తవమే. అయితే ఒక్క ఫివర్ హాస్పిటల్ కాదు, గాంధీ హాస్పిటల్ లో కూడా అదేవిధమైన నేటి ఇబ్బంది ఉందని ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారికి తెలుసు. గాంధీ హాస్పిటల్, ఫివర్ హాస్పిటల్, ఉస్మానియా హాస్పిటల్ ల నిర్వహణ సక్రమంగా జరగడంలేదు. అందువల్ల ఈ హాస్పిటల్స్ లో పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి గాను సలహాలు ఇచ్చేందుకై సోషల్ వర్కర్స్ తోనూ, బాగా అనుభవం ఉన్నవారితోనూ ఒక సలహా కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు చెప్పిన దానితో నేను డిస్ ఏగ్గ్ కావడంలేదు. హాస్పిటల్స్ అవసరాలు తీర్చడానికి, ప్రత్యేకంగా ఉస్మానియా మరియు గాంధీ హాస్పిటల్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యతీసుకొని మార్చిలోపల ఉస్మానియా హాస్పిటల్ కు 25 లక్షలు, గాంధీ హాస్పిటల్ కు 10 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. నేను మొన్న వాళ్ళను అడిగితే మేము 10 లక్షలకు మించి ఖర్చుపెట్టలేకపోతున్నామని చెప్పారు. అలాగే మిగతా హాస్పిటల్స్ యొక్క అవసరాలను ఫేజ్డ్ మేనర్ లో తీర్చడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తాము. అలాగే వారు అడిగినట్లుగా సలహా కమిటీల విషయంలో ప్రభుత్వం దోహదంపె్నుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కేకల్):- అక్కడ బోర్డు వేయడానికి 50 వేలు మంజూరు చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. అక్కడ బోర్డువేస్తే హాస్పిటల్ దగ్గర ఉన్న మురుగు కాలువ నీళ్లు అందులో కలిసే ప్రమాదం ఉంది. ఈ విషయాన్ని కూడా మంత్రిగారు గమనించాలి. అందువల్ల బోర్డు వేయడం కంటే మెట్రోపాలిటన్ వాటర్ వర్క్స్ బోర్డ్ ద్వారా నీరు తెప్పించే ప్రయత్నం చేయాలి. షెప్ లెన్స్ వేస్తే తప్ప అది సాధ్యంకాదు. అయితే ప్రభుత్వం తలచుకొంటే ఇది క్షణాల మీద జరిగే పని. మంత్రిగారేదో ఆర్. అండ్ బి. కి వాగ్దానంబున్నారు. ఆర్. అండ్ బి. వారి దగ్గర ఫండ్స్ లేవని ఒకవైపు మంత్రిగారే చెప్పారు. అక్కడి పరిస్థితులు బాగాలేక వచ్చే రోగులకు అంటువ్యాధులు సోకే ప్రమాదం ఉంది. అంటువ్యాధులు త్వరగా ప్రబలుతున్నాయి కనుక వెంటనే రెండు మాసాలలోగా నేటి వసతి కల్పించడానికి, కరెంటు వైర్లు వేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా. ఇది ఒక జైం షెడ్యూల్ లోగా జరగాలి.

శ్రీ 3. రోశయ్య:- ప్రక్కనే డ్రెయిన్ పారుతోంది కాబట్టి బోర్డువేస్తే నేరు కలుషిత మవుతోందా లేదా అన్న యాస్పెక్ట్ కూడా చూడమని చెప్తాను. ఇక నేటికొరకు మెట్రో పాలిటన్ వాటర్వర్క్స్ అండ్ సివరల్ బోర్డువారిని కూడా కొరడం జరిగిందని మొదటగా నా సమాధానంలో చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఎప్పుడు కోరారు? కోరి ఎంతకాలం అయిందో కూడా దయచేసి చెప్పండి. అలాగే కరెంట్ వైర్లను బాగుచేయమని ఆర్. అండ్ బి. వారిని ఎప్పుడు కోరారు? అది ఎంత కాలంలో పూర్తిచేస్తారు?

శ్రీ 3. రోశయ్య:- వారు నా సమాధానం వినలేదు అధ్యక్షా. 12-3-92న ఈ డబ్బు పోషెడ్ చేశాం. అదేకాక రాత్రి నాకు ఒకపోట మెట్రోపాలిటన్ వాటర్ వర్క్స్ కు సంబంధించిన అధికారి కనపడితే హాస్పిటల్స్ లో నేరులేని విషయం గురించి రేపు ఆసెంబ్లీలో రాబోతోంది, మీరు కూడా కొంత శ్రద్ధతోనుకొండనే మాట వారితో పర్సనల్ గా కూడా చెప్పాను. వారు అన్నట్లు రెండు మూడు మాసాలలో వాటర్ సప్లయ జరగడానికి, అలాగే ఎలక్ట్రిఫికేషన్ రెక్లిఫై చేయించడానికి హామీ కూడా ఇస్తున్నాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా. మంత్రిగారి నిజాయితీని మాత్రం ఒప్పుకోవాలి. ఎందుకంటే మీరు ప్రశ్నచేసిన తరువాత 50 వేలు సాంక్షన్ చేయించడం జరిగిందని వారు చెప్పారు. నిద్రావస్థలో ఉన్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రతిపక్షం మెర్మిలిపిందన దానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఈ సమాధానానికి సంబంధించిన యు.ఓ. నోట్ ను 18-3-92 నాడు మంత్రిగారు అప్రూవ్ చేసినట్లు ఉంది. ఆ సమాధానంలో వారు 'వైద్యుల పదవులన్నింటినీ భర్తీచేయడం జరుగుతున్నది' అన్నారు, 'జరుగుతున్నది' అనేది కంటిన్యూయింగ్. కానీ ఇప్పుడు మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ అన్ని పోస్టులను భర్తీచేశామని చెప్పారు. మంత్రిగారు యు.ఓ. నోట్ ను అప్రూవ్ చేసిన నాటికి అంత మొన్న 18వ తేదీనాటికి పరిస్థితి అలా ఉండగా ఇంత తొందరగా పోస్టులను ఎప్పుడు భర్తీచేశారు. లేక అసలు సంగతి మంత్రిగారికి తెలియదా? మంత్రుల సమాధానాలు ఎలా ఉంటున్నాయో తెలియజేయడానికి ఇది మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. 'వైద్యుల పదవులన్నింటినీ భర్తీచేయడం జరుగుతున్నది' అని వారు ఇచ్చిన సమాధానంలో పేర్కొనివుంటే మరోవైపు వారు ఇప్పటికే పోస్టులను భర్తీచేయడం జరిగిందని చెప్పడం మాస్తే వారు సభను తప్పుదోగ్గవ పట్టిస్తున్నారా లేక ఈరోజు ఉదయం ఆర్గర్స్ చేసి భర్తీచేసినట్లయితే అన్నది తెలుసుకోగోరుతున్నాను. ఇకపోతే ఈనాడు ఫివర్ హాస్పిటల్ ను మాస్తే మనకు వేరే ఫివర్ ఆక్కురలేదు, తమరు ఒకసారి ఇన్ స్పెక్ట్ చేయండి, డెఫినిట్ గా మేకు ఫివర్ వస్తుంది; ఫివర్ వచ్చిన వారికి ఫివర్ క్యూరకారు. నేను ఇటీవల ఒక వేషంబోను చూడడానికి ఆ హాస్పిటల్ కు వెళ్ళాను. ఆక్కడ భరింపరాని వాసన, క్లీన్ లీనెస్ లేకపోవడంవల్ల చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. ఈ హాస్పిటల్ కాదు, గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ అన్నీ కూడా మెయింటెనెన్స్ లేక, పారిశుధ్యంలేక రోగులు బాధపడుతున్నారు కాబట్టి హాస్పిటల్స్ పనితీరును పరిశీలించి, వాటిని మెరుగుపరచేందుకు తమ సలహాలు ఇవ్వడానికి హామీ కమిషన్ నియమించేందుకు ఒప్పుకోవాలని మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది డిమాండ్స్, డిస్కషన్ కాదు. ఇంతవేపు మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను డాక్టర్ పోస్టులు అన్ని భర్తీచేశారని చెప్పాను. ఇంగ్లీషులో 'ఆర్ ది డాక్టర్ పోస్టు ఆర్ ఫిల్డ్ అవ్ అని' ఉన్నది. తెలుగులో కొంచెం తేడాగా ట్రాన్స్లేట్ అయినట్లు ఉన్నది. ఇది, ఎన్ఎ, రఘుమారెడ్డిగారికి ఏ సందేహం లేకుండా మరలా కూడా వెర్రిఫైవేసి పొరపాటున కూడా ఒక ఖాళీ ఉంటే, యీ సాయంకాలం లోపల భర్తీచేస్తాను. హాసు కమిటీని అడిగారు - ఎందుకంటే? వాస్తవాన్ని అంగీకరించాము - నిద్రపోతున్న ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తే, లేచామన్నారు. 6, 7 ఏళ్లు కుంభకర్మనిలాగా నిద్రపోయారు; నిద్రపోకుండా ఉన్నవారు మేరు, మేరు అలా మాట్లాడితే ఎట్లా? న్యాయంగా, నిద్రకోల్పోతున్న మేరు ఆ మాట చెప్పకూరలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అదే పద్ధతా సమాధానం చెప్పింది?

మిష్టర్ స్పీకర్:- రెండూ కావు - మూడవది ఉంటే సజెస్టు చేయండి?

డా. పి. శంకరరావు:- ఉస్మానియా అసుపత్రిగాని, గాంధీ అసుపత్రిగాని ఫేవర్ అసుపత్రిగానీ, నిమ్నలోగాని ఎక్కడ కూడా మార్పులోలో ఎ.సి. ఫెసిలిటీ లేకపోవడం వల్ల దూరప్రాంతాల నుండి వచ్చిన ప్రజలు వచ్చిపోయిన తరువాత ప్రజర్యు చేయడానికి పరిస్థితి లేక దుర్గంధరావడం జరుగుతోంది. దాని విషయంలో తక్షణమే యి జనరల్ మార్పులోలో ఎ.సి. ప్రొవైడ్ చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎమర్జెన్సీలో అక్కడ చనిపోతే వాసన వస్తున్నది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మనకు, మేజర్ హాస్పిటల్స్లో - ఉస్మానియా, గాంధీలో సరైన మార్పుర్ ఫెసిలిటీస్ లేవు. ఇవి చాలా పురాతనమైనవి, కెపాసిటీ కూడా లిమిటెడ్ వున్నది. ఇది హాస్పిటల్లో చనిపోయిన రోగులకు కాకుండా యి జంటనగరాల్లో, ఎక్కడ ఆక్సిడెంటులో ఎక్కడ ఎవరు చనిపోయినా ఆ శవాన్ని పోలీసులు తీసుకువచ్చి ఇక్కడ స్కోర్ చేయడంతో చాలా ప్రోబ్లమ్ అవుతున్నది. అందుకనే, ఉస్మానియా హాస్పిటల్లో న్యూ మార్పురేని యిప్పుడు ఉన్న దానికి ఎకండా ప్రక్కగా కట్టించాడనికీ ప్రోపోజల్స్ పిప్రేర్ చేస్తున్నాము. రఫేల్ రు. 55 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇమ్మడియేట్గా డబ్బుగురించి హాడ్కోవారిని మార్పురేకి కవాలసిన ధన సహాయాన్ని చేయండని అడిగాము. We are looking into it. We are carefully taking all steps.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (హిందూపూర్):- గౌరవ మంత్రిగారు, ప్రజల ప్రాణాలు బలిపెట్టుకుండా, అక్కడికక్కడే, డిసెంట్రలైజేషన్ ద్వారా సరైన పద్ధతిలో నడిపించడానికి, పర్యవేక్షించడానికి, ఏమి లోపాలు వున్నా, ఏ విధంగా డివలప్ చేయాలో? వాటికి స్వతంత్రప్రతిపత్తితో కూడిన సౌకర్యాలు వారికి కలిగించాలనే విధానంతో వైద్య విజ్ఞానపరిషత్తును ఏర్పాటు చేయడంజరిగింది. కేవలం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసింది కాబట్టి, తీసుకోవలసేది ఒకటి వున్నది. ఇప్పటికైనా ఇప్పుడు జరుగుతున్న అవకతవకల గురించి వైద్య, విజ్ఞాన పరిషత్తు అవసరం గుర్తిస్తారాయని మంత్రిగారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మాకు వివక్షణగాని, వివక్షణగాని లేదు. ప్రభుత్వం అనేది కంటిన్యూయస్. ఎవరు ఉన్నా కొంతకాలం ఉంటారు. వారు వస్తుంటారు, పోతుంటారు; కాబట్టి, యీ ప్రభుత్వమూ, ఆ ప్రభుత్వమూ అని భేదం లేదు. కాకపోతే, మిత్రులు శ్రీ రఘుమారెడ్డిగారు ఏమన్నారంటే, కుంభకర్ణునిలాగా నిద్రపోతున్నారు. మా ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత మేల్కొన్నారు అన్నారు - ఆయన, నమస్కారం - కనేసం ప్రశ్న అయిన తరువాత మేల్కొన్నారు అని అన్నారు; మేరు అట్లాగే నిద్రమేల్కొని ఉండాలని అన్నాను తప్ప మరొక మాటకాదు. పేద వారికి వైద్య సౌకర్యం ఇప్పించే ఉద్దేశ్యంతో హాస్పిటల్ పరిస్థితి మెరుగు పర్చాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మీ సలహాలు తీసుకుంటామని, మంచి సూచనలుంటే అమలు పరచడానికి సజ్జెక్టు టు బిడ్డెటరీ పోలిజిస్ బట్టి చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- వైద్య విజ్ఞానపరిషత్తును ఇప్పటికైనా పరిశీలన చేస్తారా? ప్రజలయొక్క ప్రాజాలు, పేద వారి ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన సమస్య, కాబట్టి, ఇప్పటికైనానరే, వైద్య విజ్ఞాన పరిషత్తును పటిష్టం చేస్తారా? దానికి పూర్తిగా హక్కులు, బాధ్యతలు ఇస్తారా? ఇది సరైన విధానంలో పనిచేసేటట్లు చేసి ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడతారా? ఖచ్చితంగా వారినీ మేడ్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఆం. ప్ర. వైద్య, విజ్ఞాన పరిషత్తు కొనసాగుతుందని, ప్రభుత్వం స్పష్టంగా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నేనూ చెప్పాను అనేకసార్లు యి సభలో - వీ-ఆర్ స్పెంజెనింగ్ యిట్; దానికి కావలసిన మంచి అధికారిని వేసి, పరిస్థితులను మెరుగుపర్చడానికి సకల చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

GUIDELINES FOR OPENING FIRE STATIONS

33-

*6437-Q- Sri V. Sivaramakrishna Rao (Badvel):- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether any norms/guidelines were prescribed for sanction of new Fire Service Stations in the State; and

(b) if so, the details thereof; and the number of Fire Stations sanctioned so far according to the said guidelines?

Minister for Home (Dr. M.V. Mysooru Reddy):- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు:- అధ్యక్షా, చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. హోం మినిస్టరుగారు మా ఊరివారు సరైన రివ్యూవస్తుందని ఆశించాను. వేసిన ప్రశ్న రాష్ట్రం మొత్తానికి ఉద్దేశించినది. అంతర్జాతీయంగా, సెల్ఫ్ ఇంటర్నల్ కొంత ఇన్ వాల్వ్ అయిందనే మాట వాస్తవమే. 'నోసార్' డజ్జివాట్ అర్వేజ్ ఇలా రెండు సమాధానాలు వస్తాయని ఊహించలేదు. 1983-84 నుంచి కొన్ని గ్లౌడ్ లైన్స్ పాటిస్తున్నారు. ఎక్కడైనా

ఫైర్ స్టేషన్ కావాలని ప్రజల తరపున ముందుకు వస్తే, 50 వేలు నుంచి ఒక లక్ష ఇచ్చి, బీల్డింగు కట్టేయిస్తే, శాంక్షన్ వేయడం జరుగుతుందే.

(ఇంటరప్షన్)

నా దగ్గర కరెస్పాండెన్సు ఉన్నది. ఆయా నాట్ రిప్లయింగ్; ఆయా అస్కింగ్ ప్రావర్ రిప్లయి. అయ్యా, గవర్నమెంటుకు, ఒక రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇచ్చి ప్రజల తరపున 50 వేలు, లక్ష రూపాలు ఇస్తాము, కావలసిన బీల్డింగు కూడా కట్టించి ఇస్తున్నాము. రెడిగా ఉన్నది. కావాలంటే, చూసుకోండినే చెప్పి డైరెక్టరును, ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి, రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. తప్పకుండా పరిశీలిస్తామన్నారు. కానీ, యిప్పుడు యీ అన్సర్ వచ్చింది. మేము ఆ మేరకు 50 వేలు నుంచి లక్ష రూపాయలు ఇస్తున్నాము. యీ సెలలోనే, యీ మార్చిలోనే, యీ సంవత్సరంలోనే యివ్వాలని కోరుతున్నాను. హార్మిగా మార్చిలోనే, యీ సంవత్సరంలోనే యివ్వాలని కోరుతున్నాను. హార్మిగా రెండు గ్రామాలు దగ్గం అయ్యాయి, దాదాపు లక్ష రూపాయలు వీలర్ ఒక ఊరిలో, మరోక ఊరిలో రు. 37 వేలు ప్రభుత్వ ధనాన్ని ఎక్స్‌గ్రేషియా క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది. అంత డబ్బు ఖర్చు వేస్తే ఫైర్ స్టేషను వస్తుంది. దయచేసి యి విషయాన్ని పరిశీలించి, నిజాలు, వాస్తవాలు చూసి వేయాలని కోరుతున్నాను.

9.10 డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ప్రభుత్వం నుంచి డిపార్ట్‌మెంట్‌కు ఎటువంటి
 2. గ్లాడ్‌లైన్స్‌ల లేవు. ఇది వాస్తవం. కాకపోతే ఎక్కడయినా ఫైర్ స్టేషన్ మంజూరు చేయాలంటే, ప్రతిపాదించబడుతున్న ఈ క్రింది విషయాలు డిపార్ట్‌మెంట్ దృష్టిలో పెట్టుకుంటుంది.

(a) Number of fire accidents in the area for the past five years;

(b) Population in the area;

(c) Area to be served;

(d) Distance of the proposed Fire Station from the nearest existing fire station;

(e) Industries, timber depots, market yards, cinema houses, etc. located in the area;

(f) Availability of petrol filling station, Water, Vehicles work shop for repairing the fire station vehicles; etc. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని డిపార్ట్‌మెంట్ ప్రతిపాదనలు పెడుతుంది తప్ప గ్లాడ్ లైన్స్ లేవు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- అగ్నిమాపక కేంద్రాలు పెడతారా అంటే కండిషన్స్ చెప్పడం ఎందుకు? అవసరంవుంది. పెడతారా లేదా?

శ్రీ సిపావ్. రామచంద్రరావు (తాళ్లరేవు):- ఈ కేంద్రాలను పెట్టడానికి గౌడ్‌టైమ్స్ లేకపోయినా, కొత్తగా ఈ ప్రభుత్వం ఏమయినా సెలెక్ట్ చేశారా? 1990-91, 1991-92 సంవత్సరాలలో అగ్నిమాపక కేంద్రాలు ఎన్ని నిర్మాణం చేశారు? గతంలో ప్రతి మండల కేంద్రంలో స్థాపించడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా? ఇంతవరకూ ఎన్ని మండలాలలో స్థాపించారు? ఒక్కొక్క కేంద్రం నిర్మించడానికి అయ్యే ఖర్చెంత?

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- గతంలో 1988వ సంవత్సరంలో ఒక మెమో ఇష్యూ చేశారు. The Government in Memorandum No. 211, dt. 26-4-88 have informed the department that a lumpsum provision of Rs. 150 lakhs has been provided in the budget in the past few years for opening of the fire stations. It was further informed that Mandals have been constituted in place of taluks and compared to other States the fire stations are too many in Andhra Pradesh. Hence instead of opening of further new fire stations it was considered desirable to strengthen the existing fire stations in a phased manner. ఈ విధంగా 1988లో మెమో ఇచ్చి, వారు ఇప్పుడు మమ్మల్ని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. రామచంద్రరావు:- 1990-91, 1991-92లో ఎన్ని శాంక్షన్ చేశారని అడిగాను.

డా. ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- ఇంతవరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 216 ఫైర్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఇతర రాష్ట్రాలలో కంటే కూడా ఫైర్ స్టేషన్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. తమిళనాడులో 131, యు.పి.లో 92, బెంగాల్‌లో 73, ఓరిస్సాలో 65, బీహార్‌లో 72, కర్ణాటకలో 36, కేరళలో 32 ఉన్నాయి.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ సిపావ్. రామచంద్రరావు:- 1990-91, 1991-92 గురించి అడిగాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- చెప్పేవరకూ ఓపికలేదా? వారికి వారు వేసిన ప్రశ్న గుర్తుందో లేదో కానీ ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయని అడిగారు. దానికి సమాధానం చెబు తున్నాను. వారు అడిగిన మరొక ప్రశ్నకు కూడా చెబుతాను. వినే ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా? ఈ రాష్ట్రంలో ఇతర రాష్ట్రాలలో కంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అందువల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్తగా ఫైర్ స్టేషన్స్ నిర్మించే కంటే, ఉన్నవాటినే పటిష్ఠంచేస్తే బాగుంటుందని 1988లో ఒక మెమో ఇచ్చారు. 1991-92లో ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చిన ప్రతిపాదనలలో 22 పట్టణాలలో కావాలని వచ్చింది. అందులో 5 మాత్రం బిల్డింగ్స్‌తో సహా ఈ క్రింది పట్టణాలలో మంజూరు చేశాము. పుట్టపర్తి - అనంతపూర్ డిల్లా, మాడగుల - విశాఖ పట్టణం డిల్లా, ఎర్రగొండపాలెం - ప్రకాశం డిల్లా, హుజూరాబాదు - కరీంనగర్ డిల్లా, మంథని - కరీంనగర్ డిల్లా.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- మనది అభివృద్ధిచెందుతున్న రాష్ట్రం. ఇక్కడ వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, ఇతర రాష్ట్రాలలో కంటే మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ ఉన్నాయనే సాకుతో ఫైర్ స్టేషన్స్ నిర్మాణం ఆపడం మంచిది కాదు. ఇప్పటికీ మన వద్ద పూరిగుడిసెలు, పెంకుబీళ్లు

ఎక్కువగా ప్రమాదాలకు గురి అవుతున్న దృష్టి. ప్రభుత్వం ఎక్కువ సంఖ్యలో ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ నిర్మాణం చేయడానికి పునరాలోచన చేస్తుందా? గత ప్రభుత్వం 1988లో చేసింది అని పెట్టుకోకుండా, మారుస్తారా? ఉన్నవాటిని పటిష్ఠం చేయడానికే, కొత్తవి నిర్మించడానికి సంబంధంలేదు. దేనికదే. ఆ కార్యక్రమాన్ని సాగిస్తూనే, కొత్తవి ఈ సంవత్సరం ఎన్ని ఇస్తారు?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, కొత్త ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ నిర్మాణానికి బడ్జెటులో నిధులులేవు. ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మంథనిలో ఫ్లైర్ స్టేషను ఇబ్బారు కానే ఇంజను లేదు. పెద్దపల్లి ఇతర ప్రాంతాల నుంచి తీసుకువెడుతున్నారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నిధులు మంజూరు చేశాము. కొత్తవి కొంటాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- బడ్జెట్లో నిధులు లేవు. ప్రొవిజన్ లేదు అంటే బడ్జెట్ లోకి అయినట్లే కదా?

మైసూర్ స్పీకర్:- ప్రొవిజన్ పెట్టారో లేదో అని భావన. ఇదంత బిక్కికల్ పాయింట్ కాదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పెట్టలేదు అన్నారు. ఇది బీజేఆఫ్ ప్రివిలేజ్ అవుతుంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను కొత్త బడ్జెటు గురించి చెప్పలేదు. పాత బడ్జెటులో నిధులు లేవు అన్నాను. కనుక బీజేఆఫ్ ప్రివిలేజ్ అనే ప్రశ్నేలేదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):- పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, గణపవరంలో 1981లో అగ్ని ప్రమాదం జరిగి 12 మంది సజీవదహనం అయితే, దానికి పురస్కరించుకుని 1986లో ఫ్లైర్ స్టేషన్ స్థాపించాలని రూ. 1 లక్ష డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. దానికి స్పందించి రీజనల్ ఫ్లైర్ ఆఫీసర్ శ్రీరాములుగారు 1990 డిసెంబరులో ఈ జిల్లాలోని అత్తిలి, గణపవరం, పెనుగొండలలో కొత్తగా ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ మంజూరయినాయని పత్రికా సమావేశంలో తెలిపారు. అయితే జనవరి 1992లో డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ జనకరాజ్ గారు ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 219 ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ పనిచేస్తున్నాయని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అత్తిలి, పెనుగొండ గ్రామాలలో నూతనంగా ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ నిర్మించనున్నట్లు ప్రకటన చేశారు. ఏమిటో ఇది? ఈ వెరుద్వ్యం ఏమిటి? రీజనల్ డైరెక్టరు 1986లో చేసిన ప్రకటన ఏమిటి? 1992లో డైరెక్టర్ చేసిన ప్రకటన ఏమిటి? ఇప్పుడే హాంమంక్రిగారు బడ్జెటులో ప్రొవిజన్ లేదనడం ఏమిటి? ఇన్నిరకాల ప్రకటనలా? ఏమిట్ గందరగోళం? ఏది నిజం? వారి మీద చర్యతీసుకుంటారా? ఎవరి ప్రకటన నిజం?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారు చెప్పిన గ్రామాలలో పెనుగొండ - తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు సంబంధించి డైరెక్టరేట్ నుంచి ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదన వచ్చింది. కానీ ఫ్లైర్ స్టేషన్ మంజూరు కాలేదు. ఎవరు ఏమి ప్రకటనలు చేశారో, పత్రికలు ఏం ప్రకటించాయో దేవుడికే తెలుసు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఇది పచ్చి అబద్ధం. నేను వివరంగా నెంబర్లతో సహా చెబుతాను.

మిష్టర స్పీకర్:- పచ్చి అయినా ఎన్ని అయినా ఒకటే.

9.20

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారికి గవర్నమెంటుకు, డైరెక్టరేట్ కు విశ్లేషణ తెలిసినట్లుగా లేదు. డైరెక్టరేట్ నుంచే గవర్నమెంటుకి ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. అది మాత్రం చదివి వినిపించగలరు. ప్రభుత్వం మంజూరు చేసినట్లుగా ఎక్కడా లేదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- న్యాయంగా ఆలోచించండి. ప్రతిపాదనలు అత్తిలి నుంచే ప్రభుత్వానికి వచ్చాయి.

మిష్టర స్పీకర్:- అటువంటి ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- డైరెక్టర్, షేర్ సర్వెసెస్ నుంచే ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. మంజూరు మాత్రం కాలేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ బడ్జెటు గురించి చెప్పినప్పుడు నాగేశ్వరరావుగారు బడ్జెటు లేకయిందన్నారు. నాగేశ్వరరావుగారు కొద్దిగా పొరపడినట్లుగా ఉన్నారు. లేకవుతుందేమోనని భయపడే వేళ్ళకు ఇప్పటికి ఈ రోజుకి కూడా బడ్జెటు చూపించలేదు. ఇంకా లేక్ ఎక్కడ చేస్తారు వేళ్ళు? ఆ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. సరే అదలా ఉండనివ్వండి. కొంచెం అట్లా అనుమానం కలిగించడేమో వారికి. అసలు విషయానికి వద్దాం. దీనిపైనే ఏమయినా నారమ్మ ఉన్నాయా ఉంటే లేవన్నారు. నారమ్మ ఉంటే ఎలాంటివి అంటే ఉత్పన్నం కాలన్నారు. తరువాత సమాధానం చెబుతూ చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఎలాంటి పరిస్థితులలో ఎక్కడెక్కడ ఈ షేర్ స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేస్తాము అన్న విషయాలు చెప్పారు. కనీసం నారమ్మ ఉన్న లేకపోయినా కండిషన్స్ ను, పరిస్థితులను మాత్రం చూసి పెడతామన్నారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న జనాభాను బట్టి, జరిగిన ఇన్ఫ్లోయిన్స్ ను వేటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఈ రాష్ట్రానికి ఎన్ని షేర్ స్టేషన్స్ అవసరం అన్న విషయం ఎప్పుడయినా సర్వేచేసి ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా? ఒకవేళ ఆలోచించకపోతే ఇప్పుడయినా కానీ ఆలోచించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- గతంలో ఎప్పుడయినా ఎవరయినా ఈ షేర్ స్టేషన్స్ కావాలని ముందుకు వచ్చినప్పుడు దానికి ఒక కాంట్రీబ్యూషన్ ఉండేది. గతంలో ఒక లక్ష కాంట్రీబ్యూషన్ ఉండేది. దానిని రూ. 50 వేలకు తగ్గించడం జరిగింది. ఆ ప్రతిపాదనతో ముందుకు వచ్చినప్పుడు ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రతిపాదనలు పంపిస్తారు. ప్రభుత్వం నుంచే ఎలాంటి గ్లెడ్ టైన్స్ కానీ ఏమీ లేవు. కేవలం షేర్ స్టేషన్ కావాలని వారి దగ్గర నుంచే రిపోజింట్ షన్ వచ్చినప్పుడు షేర్ స్టేషన్ కు కావలసిన వసతులు ఉన్నాయా, అవసరం ఉందా అని డివైలప్ మెంట్ వారు చూసి ఆ ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి పంపిస్తారు. అక్కడ స్టార్ చేయాలంటే ప్రజల నుంచే కాంట్రీబ్యూషన్ ఉండాలి. గతంలో లక్ష ఉన్నదానిని కుదించి రూ. 50 వేలకు చేశారు. కొత్త షేర్ స్టేషన్స్ నిర్మాణం చేపట్టడం, ప్రతిపాదించడం కోసంకానూ గతంలో, వారు అన్నది ఈ సంవత్సరం

బడ్డెటు కాదు. నేను చెప్పింది ఈ సంవత్సరం బడ్డెటు గురించి 1992-93 గురించి కాదు. 1991-92 వరకూ బడ్డెటులో ఎలాంటి డబ్బులు కేటాయించలేదు కాబట్టి కొత్త ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ నిర్మించేదానికి ఎలాంటి ప్రతిపాదనలు చేపట్టలేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మనం క్వశ్చన్ ఎంత అడిగినా అంత. వారు చెప్పింది కరెక్టు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఇప్పుడున్న 216 స్టేషన్లను స్క్వెంగ్లెన్ చేస్తే రాష్ట్రంలో ఫ్లైర్ ఫ్లైటింగ్ కు కావలసిన సదుపాయాలను, ఎఫెక్టివ్ గా ఫంక్షన్ చేసేదానికి, వీలయినంతవరకూ చేసుకునేదానికి అవకాశం ఉంది, వాటిని స్క్వెంగ్లెన్ చేసినప్పుడు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారావమ్మ (కుచినపూడి):- నా నియోజకవర్గంలో చిన్నబుల్లివారి పాలెంలో ఫ్లైర్ యాక్సిడెంట్ జరిగింది. రేపల్లెలో ఉన్న గంటల లాల్ నేళ్లది చెడిపోయి ఉంది. తెనాలి వెళ్లవలసి వచ్చింది అక్కడకు ఫోన్ చేసి అక్కడ నుంచి అది వచ్చేసరికి 2,3 గంటల బ్లెం పట్టింది. ఈలోగా మొత్తం ఇళ్లన్నీ కాలిపోయాయి. కాబట్టి ప్రతి మండలంలో ఫ్లైర్ స్టేషన్ పెట్టవలసిందిగా నేను తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. రెండవ విషయం ఎక్కడయితే ఫ్లైర్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయో అక్కడ ఫ్లైర్ ఇంజనూ సక్రమంగా పని చేసేట్లు చూడాలి. వచ్చేది వేసవికాలం. యాక్సిడెంట్స్ ఎక్కువ జరుగుతాయి కాబట్టి ఆ ఇంజనూను బాగుచేయించండి. సిబ్బంది కూడా 24 గంటల్నా అక్కడ ఉండవలసిందిగా ఆదేశాలు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- కొన్ని ఫ్లైర్ స్టేషన్లకు టీర్నింగు లేవు. ఇంజనూ లేవు. సిబ్బంది కొరత ఉన్నమాట వాస్తవం వాటిని అన్నిటిని స్క్వెంగ్లెన్ చేయ దానికి శ్రద్ధాశక్తులతో ప్రయత్నం చేస్తాము. ఫేక్డ్ మ్యానర్ లో ఇవన్నీ రెక్విజైట్ చేయ దానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు:- క్వశ్చన్ వేసింది నేను సర్. నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. కడప జిల్లాలో పోరుమామిళ్ల ప్రాంతంలో ఎక్కువగా అగ్ని ప్రమాదాలు సంభ వించిన మాట వాస్తవమా? ఈ సంవత్సరం మార్చిలో ఆ ప్రాంత ప్రజలు కాంట్రీబ్యూషన్ ఇస్తామని రిప్రజెంట్ చేసిన మాట వాస్తవమా? దాని మీద మీరు తీసుకున్న నిర్ణయం ఏమిటి?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- పోరుమామిళ్లలో కూడా 13-11-91న కాంట్రీ బ్యూషన్ తో సహా అన్నిరకాల సమగ్రమైన ఒక పథకాన్ని ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదించడం జరిగింది. 13-11-91న పంపించిన 22 స్టేషన్స్ లో పోరుమామిళ్ల కూడా ఒకటి, ఏ ఏ స్టేషన్స్ చెప్పమంటే కూడా చెబుతాను. నర్సన్నపేట ఇన్ శ్రీకాకుళం డిస్ట్రిక్ట్, పెనుగొండ, విశాఖపట్నం....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ లిస్ట్ డబ్లీవ్ మీద పెట్టండి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- పెడతాను. ఇవి గవర్నమెంట్ కన్సిడరేషన్ లో ఉంది. అందులో పోరుమామిళ్ల ఒకటి.

CHEATING BY TAPOVAN FINANCE LIMITED

34-

*5444-(U)-Q-Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao (Metpalli), V. Jayapal (Parkal) and D. Sivarama Raju:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a financial institution by name 'Tapovan Housing Finance Limited' carried its business in Andhra Pradesh and collected huge amounts from people in the districts of Nellore, Chittoor, Hyderabad and Visakhapatnam etc., towards deposits for purposes of advancing loans to them to construct houses etc;

(b) if so, whether the company obtained the permission of the State Government to carry on its business in State; and

(c) whether the company cheated the depositors after collecting huge amounts; if so, the action taken by Government in the matter?

Dr. M.V. Mysooru Reddy:- (a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) A case in Crime No. 53/92 U/s 406 IPC was registered at Visakhapatnam and a case in Crime No. 194/91 U/s 420 IPC was registered at Governorpet, Law & Order Police Station at Vijayawada. The business premises was sealed by the Police. The cases are under investigation for the apprehension of the accused, who are residing in other States.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- తపోవన్ సంస్థకు మన రాష్ట్రంలో ప్యాదరాబాదు, తిరుపతి, అనంతపురం, విజయవాడ, విశాఖపట్నం తదితర జిల్లాల్లో దాదాపు ఒక కోటి రూపాయల వరకు వేరు డిపాజిట్స్ను సేకరించి ప్రజలను మోసంవేసి ఈ రాష్ట్రం నుంచి వెళ్లిపోయారు. దీని మీద మేము ప్రభుత్వానికి వినతిపత్రాన్ని పెంతున ఇచ్చి బాధితులకు సహాయం చేయాలని కోరాము. ఆ రిప్రజెంటేషన్ మేకు చేరిందా? రెండవది. ఈసందర్భంలో మేరు ఎవరినయినా అరెస్టు చేశారా? ఆ బాధితులకు, మోసపోయిన వారికి ఆ డబ్బును చెల్లించే ప్రయత్నం చేశారా? ఎందుకంటే వాళ్లు చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలు చేసుకునే వాళ్లు, భార్యమెడలో పుస్తాలు కూడా అమ్ముకుని కట్టారు. 25 శాతం షేర్కడితే మిగతా డబ్బు ఇస్తామన్నారు. ఎంతోమంది మోసపోయారు కాబట్టి వాళ్లకు డబ్బు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా? దీనితాలు మోసపోయినాయి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాంజెడ్డి:- వారు ఇచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ మా దగ్గర లేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒక్క క్షణం అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కూర్చుంటే నేను చెబుతాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి రెండు వేజీల ఉత్తరం డిఫైవేసి 14-8-91 నాడు ఇవాంము. ఒకసారి తమరే అలోపించండి. మన అడ్మినిస్ట్రేషన్ వివిధంగా ఉన్నదో, మన అధికారుల యొక్క స్పందన వి విధంగా ఉన్నది. మన సెక్రటేరియట్ ఫంక్షన్ చేస్తున్నదా, లేదా అనడానికి ఇది మంచి ఉదాహరణ. మోసానికి గురి అయిన వందలాది మంది వచ్చారు.

వారిని అదుక్కుండనే 14-8-91 నాడు ముఖ్యమంత్రిగారికి వినతిపత్రం ఇచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వ కార్యదర్శి మాధవరావుగారు వెంటనే 26-8-91 నాడు నాకు రిప్లయ్ ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో ఒక కోటి రూపాయల మోసం జరిగింది. హోమ్ మంత్రిగారికి తెలియదు. సెక్రటరీకి తెలియదు, సంబంధిత కార్యదర్శులకు తెలియదు. నా దగ్గర మాధవరావుగారు వ్రాసిన కాగితంలో ఏమీ ఉన్నదంటే I acknowledge the receipt of your letter dated 14th August, 1991 for issuing orders to investigate into the activities of Tapovan Finance Housing Limited. The letter in original was forwarded to the Principal Secretary to Government, Home Department for taking further action in the matter. మరి హోమ్ డిపార్టుమెంట్ కు చెబితే హోమ్ మంత్రిగారికి తెలియదు. అసలు ఆ రిప్లైంట్ ఇచ్చే ఎటు పోతున్నాయి? సెక్రటరీయట్ ఫంక్షన్ చేస్తున్నదా? అసలు ముఖ్యమంత్రిగారికి, మంత్రులకు, డిపార్టుమెంట్ కు మధ్యన సంధాన కర్త ఎవరయినా ఉన్నారా? ఇది హోమ్ మినిస్ట్రీ చేయడం కాదా? 7 మాసాల క్రితం ఒక ప్రశ్నవేస్తే 21 రోజులలోనే జవాబు రావాలి. ముఖ్యమంత్రి నుంచి వచ్చింది. సెక్రటరీ వ్రాశారు. మరి శాసనసభ అంటే ఎంత గౌరవం ఉన్నదో అలోచించాలి. సంబంధిత అధికారుల మీద వర్కటిసుకోవాలి. నా దగ్గర ఉన్న కాగితాన్ని తమరికి పంపిస్తున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎక్కడ మధ్యన. దాని మీదనే ఎక్కువగా మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- తమరికి సభాపతిగా అధికారాలు ఉన్నాయి. ఒక పోలీస్ ఇన్ ఛార్జ్ ఉన్నది. మేము శాసనసభలో ప్రశ్నవేస్తే 21 రోజులలో మాకు జవాబు రావాలి. 7 మాసాలు అయింది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఆ కాగితం పంపించండి. హోమ్ మంత్రిగారి ఆన్సర్ అయిన తరువాత రూలింగ్ ఇస్తాను.

(సభాపతికి కాగితం అందజేశారు)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- కాగితం మీద ఇవ్వే రూలింగ్ కన్నా....

డాక్టర్. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారు ఇచ్చిన కాగితం మీద చాలా అపోహపడు తున్నారు. ఉన్న విషయాన్ని గురించి సరిగ్గా మాట్లాడడంలేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- కాగితం మీద అపోహనా సర్. ఆ కాగితాలకు పవిత్రత లేదు. మాధవరావుగారు చెప్పే విషయం కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారి జవాబు కానీ ఏమీ లేదు. There is a procedure. What happened to that letter? It is the bounden duty of the Hon'ble Minister to answer it. He must tender an apology to the House. ఈ పొరపాటు జరిగినందుకు సభకు క్షమాపణ చెప్పుకోవాలి.

డాక్టర్. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- రిప్లైంట్ ఇచ్చే ఎవరికి ఇబ్బందట?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము రెండు వేజీల ఉత్తరాన్ని డాక్టర్‌వేసి ప్రభుత్వానికి సమర్పించాము. ఆ లెటర్ అందలేదన్నారు. మేము రెండు వేజీల లెటర్‌ను ఇన్నిరోజులు చేతపట్టుకొని ఇవాళ అసెంబ్లీకి వస్తే ఇదా సార్ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేది? మంత్రిగారు వెంటనే సభకు సమాపణ చెప్పాలి. ఈ సభా హక్కులను ఈ ప్రభుత్వం భంగపరిచింది కాబట్టి వారు క్షమాపణ చెప్పాలి. లేకపోతే ఈ ప్రశ్నను పోస్ట్‌పోస్ట్ చేయండి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ప్రశ్నను తమరు ఒకసారి పరిశీలించండి. వారినే వేరే ప్రశ్న వేయమనండి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Now the letter is before you.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారి లెటర్ గురించి ప్రశ్నలో ఎక్కడ కూడా ప్రతిపాదించలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారికి వ్రాసిన ఉత్తరం హోమ్ సెక్రటరీ....

(అంతరాయం)

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారు ఈ మాటలు మాట్లాడినందుకు క్షమాపణ చెప్పాలి. ఈ ప్రశ్నలో ఎక్కడా వారు ఉత్తరాన్ని గురించి ప్రస్తావించలేదు. ప్రస్తావించకుండా మధ్యలో ఉత్తరం తెచ్చి నేను ఉత్తరం వ్రాశాను అంటున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఆ ఉత్తరం ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుంచి హోమ్ సెక్రటరీగారి దగ్గరకు వెళ్ళింది. ఇదే హోమ్ సెక్రటరీ మంత్రిగారిని ఎందుకు తృప్తితోప పట్టించారని నేను అడుగుతున్నాను. దానికి బాధులలు ఎవరు? అసెంబ్లీ అంటే పిల్లలాట కాదు సార్.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఈ ప్రశ్నకు అన్సర్ కావాలా, లేక ఆ ప్రశ్నకు అన్సర్ కావాలా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్రశ్న కాదు సార్, ఉత్తరం గురించి ఎందుకు బాధ పడుతున్నారని మంత్రిగారు అంటున్నారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఆయన ఉత్తరం గురించి ప్రస్తావించకుండా ఉత్తరం వచ్చిందని అంటే ఎలా? ఆయన అడ్వకేట్ కావచ్చు. ఇక్కడ ప్రశ్నను ఒకసారి చదవమనండి. లేకపోతే ప్రశ్నను నేను చదివి వినీపిస్తాను. ప్రశ్నలో ఎక్కడా ఉత్తరం ప్రస్తావన లేకుండా ఉత్తరం తీసుకొని తెలియదని అంటే ఎలా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- హోమ్ సెక్రటరీగారు మంత్రిగారికి జవాబు ఇవ్వలేదు. మంత్రిగారిని లెక్కచేయడం లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కేవలం మంత్రిగారు ఏదో జవాబు చెప్పడానికే పరిమితమా?

Dr. M.V. Mysooru Reddy:- I take strong objection to the words used. రికార్డుల నుంచి తొలగించండి. తమరు ప్రశ్నను ఒకసారి చదవండి. ప్రశ్న మీద సప్లిమెంటరీస్ వేయమనండి. అంతేకానే ఆయన లేనిపోని సమస్యలన్నీ లేవనెత్తి అవన్నీ ఇప్పుడు నాకు కావాలని అంటే ఎలా? తమరు రికార్డుల నుంచి తొలగిస్తే బాగుంటుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ముందు క్వశ్చన్ కు అన్సర్ ఇవ్వండి.

Dr. M.V. Mysooru Reddy:- I can give answer to the question and supplementaries on this question but not the question which was not asked by him. He is raising a subject which was not asked by him. రికార్డుల నుంచి వారు మాట్లాడిన మాటలను తొలగించండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నేను ఇప్పుడే తొలగిస్తాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అడ్మినిస్ట్రేషన్ మీద మాట్లాడుతున్నారు. ప్రతి ఒక్కరిమీద ఆయన నోటీజ్ వచ్చినట్లు, ఆయన ఇష్ట ప్రకారం విమర్శలు కురిపిస్తే ఎలా?

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- రూల్స్ తెలుసుకొని సమాధానం చెప్పమనండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ ఆయనది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- బిడినెస్ రూల్స్ నాకు కూడా తెలుసు. వేరే ప్రశ్న వేయమనండి. సమాధానం చెబుతాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, సభలోపల పాటింపే విధానం తెలుసు ఏదయినా ప్రశ్న వేసినప్పుడు దానికి అనుబంధ ప్రశ్నలు వేయడం కూడా అచారం. కాబట్టి వారు ఉత్తరం వ్రాశాము, దాని సంగతి ఏమిటని అనుబంధ ప్రశ్న వేశారు. కానీ ఆ విషయం చెప్పకుండా మంత్రిగారు వేరే అడగండి, వేరే అడగండి అని అంటే ఎలా? మంత్రిగారికి ప్రశ్న తెలియదా? వారు ఎప్పుడో గతంలో ఇచ్చిన ఉత్తరం సంగతి తమకు దాఖలా కూడా చూపించారు. అసలు ఆ విషయం ఏమే వట్టినట్లుగా ఉంటే ఎలా? శాసనసభ్యుడిగా ఏమీ సమాధానం చెబుతారు?

మిష్టర్ స్పీకర్:- దీనిని అందరూ తప్పు అర్థం చేసుకుంటున్నారు అని నేను అంటున్నాను.

Sri N.T. Rama Rao:- It is the responsibility of the Member of this Legislative Assembly to get proper reply for the grievances of the people.

మిషన్ స్పీకర్:- కృత్సన్ కు దానికి సంబంధం ఉన్నా ఈ కృత్సన్ లో నేను పంపిడి ఏమీ లేదు. అలాగే మంత్రిగారు కృత్సన్ పని చెప్పాలి అనే దీనికి కృత్సన్ కు సంబంధం లేదు. కృత్సన్ వేసిన దానిలో ఇది అడగలేదు. What is the co-ordination between the Secretariat and the Ministers? అసలు దీనికి ఏమీ అయినా సంబంధం ఉన్నదా? సక్రమంగా వ్యవహారం నడుస్తున్నదా అనే అనుమానం కూడా వచ్చింది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను వ్యక్తిగతంగా ఏమీ అనడంలేదు. మంత్రిగారు బాధపడవలసిన అవసరంలేదు. నేను మంత్రిగారిని ఏమీ అన్నాను అంటే మేము ఉత్తరం వ్రాశాము అని అంటే అలాంటిది లేదన్నారు. ఆయన లేదంటే నేను అయ్యా, ఉండి మార్గదర్శకంగా మాకు జవాబు ఇచ్చారు. హోమ్ శాఖకు మేము పంపించామని అన్నారు. ఇవాళ దాదాపు కోటి రూపాయలు మోసం జరిగింది. ఎంతో మంది గృహిణులు వాళ్ళ పుస్తకాలు తాకట్టుపెట్టి డబ్బులు పెట్టించారు. మోసపోయారు. తపోవన్ ఆఫీసు దగ్గరకు వోయి ఏడ్చారు. వోలేసు వాళ్ళకు తెలుసు. కాబట్టి హోమ్ సెక్రటరీగారి దగ్గరకు ఆ తెలివీ వెళ్ళింది అనేది మాత్రం మార్గదర్శకంగా మాకు వ్రాసినప్పుడు హోమ్ సెక్రటరీగారు మంత్రికి తెలియజేయాలి గదా? ఈ తపోవన్ యొక్క మిసెలెజ్ ప్రియేషన్ గురించి కానీ, మోసం, ఛీటింగ్ గురించి నేను తెలివీ వ్రాశాను. ఆ తెలివీ ప్రభుత్వం దగ్గర, సెక్రటరీ దగ్గర ఉండి కూడా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాలేదు అంటే ఈ పరిపాలనా వ్యవహారంలో హోమ్ సెక్రటరీగారు పొరపాటు చేసినారు. దురదృష్టవశాత్తు మంత్రిగారికి సంబంధం లేకున్నా కూడా మంత్రిగారు దానికి కృత్సన్ పని చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. లేదంటే ఆ మాటయినా చెబితే మేము అభ్యంతరం చెప్పము.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- స్పీకర్ సర్, ఈ ప్రశ్నలో వారు, మేము రిప్రజెం 9-40 టోషన్ ఇచ్చినాము దాని మీద ఏమీ చేసినారు? అంటే తప్పకుండా సమాధానం చెప్పవాడినీ. ఈ ప్రశ్నలో లేని ఇన్ఫర్మేషన్ ఏ విధంగా వస్తుంది అధ్యక్షా? ఈ ప్రశ్నలో ఎక్కడా కూడా వాళ్ళు మెన్షన్ చేయలేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు చెబుతున్నారు, తెలివీలేదని, భవిష్యత్ లో మన శాసనసభ సక్రమంగా నడవడానికి, అధికారులు సక్రమంగా నడవడానికి చర్యతీసుకోండి.

మిషన్ స్పీకర్:- మీరు రాసినదాని మీద నోరియన్ గా ఉండకూడదు, మంచిగా ఉండాలని ఆయన చెబుతున్నారు? ఆయన ఏమిట్ కాదని మీరు అనుకుంటే ఎట్లా?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి):- ప్రతి ఒక్కరూ లేదీ ఇది చెప్పాలి అంటే ఎట్లా? తమరు ఉన్నారు గ్లాడ్ చేయడానికి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తపోవన్ అనేవారు 8 మంది డైరెక్టర్స్ ఉన్నారు. వారు 1) Abid Basu 2) Asokbaran Chowdary 3) Abdurbashir Biswas 4) Subhas Sharma 5) Tapan Nandi 6) Y. Anandashetty 7) Subodh Kishore Muzumdar 8) Biswas. They are all residents of New Delhi except Asokbaran Chowdary who is the resident of Calcutta and they have taken 601 equity shares each it is

being registered at Delhi and Haryana. ఈ కంపెనీవాళ్లు 5 రకాల స్కేమ్స్ ఫోబ్ చేసినారు. 1. గృహసుఖ యోజన. 2. గృహ బీక్సాపాత్ర. 3. లోన్ లింకెడ్ మంత్రి ఇన్ కం ప్లాన్ 4. హౌస్ బిల్డింగ్ లోన్ విటోల్ ఎన్ ఇంటరెస్ట్, ఈ నాలుగు స్కేమ్స్ క్రింద డిపాజిట్స్ కలెక్ట్ చేశారు. వాటిని గురించి వివరించమంటే వివరిస్తాను.

Under this scheme 25% of the desired loan has to be deposited with the company as security advance. The interest promised on the security advance is from 9% to 12% from the period of one year to 7 years. Gruhabikshapatra is the second scheme. Under this scheme 25% of the desired loan amount has to be deposited as security advance and the amount cannot be withdrawn before 3 years. Housing loan equivalent 4 times of the security advance can be availed by the applicant after 36 months. In this scheme a deposit of Rs. 100 will become Rs. 125 after 3 years and Rs. 235 after seven years, which will be credited to the applicant's loan account after he avails loan facility after 36 months. There is loan-linked monthly income Plan. The scheme is such that the applicant who do not want housing loan immediately but want monthly interest. The minimum amount for this certificate is Rs. 1000. The rate of interest is from 12% to 14% for a period of 12 months to 84 months. The applicant can avail loan equivalent to four times of the deposited amount. Four such schemes were floated.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- డబ్బు ఎప్పుడు పోయిందో చెప్పేదానికి ఇదంతా ఎందుకు?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- దాని గురించి చాలామంది విశ్వాసపట్టుతో, హైదరాబాదులో, తిరుపతిలో, విజయవాడలో ఉన్న బ్యాంకులలో కొంత డబ్బు కలెక్ట్ చేశారు. కొంత డబ్బు కూడా యివ్వడం జరిగింది. డిపాజిటర్స్ కు చాలామందికి అనుమానం వచ్చింది ఈ కంపెనీ మీద చేటింగ్ వేస్తారని. A case in Crime No. 53/92 under section 406 I.P.C. was registered in fourth town L & O.P.S. at Vizag C.T.O., S.I. of Police fourth town and L & O.P.S. was deputed to Delhi to apprehend the accused. The accused were arrested by West Bengal Police. అక్కడ కేసులలో అరెస్ట్ చేశారు. వాళ్లు బుడేషియల్ రిమాండ్ లో ఉన్నారు. వాళ్లను పోలీసులు చేయమంటే వారంట్ తీసుకు రండి అప్పుడుగానే పోలీసులు చెయ్యం అని చెప్పారు. పోలీసులు వారంట్ చేయాలి అంటే కేసు చార్జ్ చేస్తే తప్ప పోలీసులు వారంట్ లేదు. దానికి ఒక పోలీసు ఉంది. ఈ కంపెనీ చేటింగ్ కంపెనీగా డిక్లర్ చేయాలంటే చాలా పెద్ద పోలీసు ఉంది. అది చెప్పమంటే చెబుతాను. వాళ్ల బీటింగ్ మెంటారిటీ యివన్నీ చూసి బీటింగ్ కేసు బుక్ చేయాలి. కేసులం 420గా గానీ, 406గా గానీ వాళ్లను బుక్ చేయవచ్చు.

సి.ఐ.డి. వాళ్లు ఇన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నారు. అది అయిపోగానే వాళ్లను అరెస్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. చాలా కంపెనీస్ చీట్ ఫండ్, మనీ లెండర్స్, మనీ సర్క్యులేటింగ్ కంపెనీలు....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇటువంటి కంపెనీ ఉంటే ప్రభుత్వం దానిమీద చర్యతీసు కుంటారా అనేది లేదు. ఇంతవరకు ఇనం మునిగిపోయిన తరువాత విచారణచేస్తే దానికి

బైమ్ పడుతుంది అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వం వ్యవహరించి ముందీని మోసంచేసి, డబ్బు తినడం అయిన తరువాత అప్పుడు చేస్తే ఏముంది? వాళ్ల కొరకు ఏమన్నా డబ్బు రికవరీ చేస్తారా? అనుట అస్థుల మీద జిప్తుచేస్తే సరిపోతుంది? ప్రభుత్వం కావాలని దీనిని ఆపుతున్నట్లుగా ఉన్నది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- ఇటువంటి చిట్ ఫండ్స్, మనీ లెండర్స్ వాస్తవంగా చీట్ చేస్తున్న మాట వాస్తవమే. చీటింగ్ చేసిన తరువాత సి.ఆర్.పి.సి. ప్రకారం మేము కేసుపెట్టాలంటే ఏ సెక్షను క్రింద పెట్టాలంటే 406, 417 గానీ 420 క్రింద ఈ కేసు బుక్ చేయాలి. ఈ చట్టాల క్రింద పెనాల్టీ విధించామని రికవరీ చేయడానికి, లేదా ఐ.పి.సి. క్రింద ఇందుకు ప్రభుత్వం ఏమిటి చేస్తుంది అంటే... we are contemplating to bring a comprehensive legislation to control the activities of such companies dealing with money lending, hire purchase, chit funds... మనీ సర్క్యులేషన్ స్కేమ్స్ గురించి... we want to bring a comprehensive legislation. ఈ కంపెనీ స్టార్టేజీ ముందు స్టబిలీటీ చేయడానికి కంపెనీ ఏమన్నా చీటింగ్ చేస్తే చర్యలు తీసుకునేదానికి అవకాశం ఇప్పుడు ఉన్న చట్టాల ప్రకారం ఈ 3 సెక్షన్స్ క్రింద కేసు పెట్టడానికి మాత్రం అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ప్రజలారా మీరు ఏ విధంగా నష్టపోయినా, ఇటువంటి కంపెనీలు ఏ విధంగా చీట్ చేసినా మీకు ఎటువంటి శిక్షలేదు అని చెప్పవచ్చా మేము పోయి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు యిప్పిన సమాధానంలో ఇప్పుడు ఉన్న చట్టం పోలిజన్ నివరించి....

Mr. Speaker:- I can't help. Let the question hour be over.

శ్రీ బి. బాలెరెడ్డి:- ఈవేళ హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, తీరుపతిలలో ఈ ఫ్లెనాన్స్ కంపెనీలు పెట్టుకున్నారు. బయట నుండి వచ్చిన వాళ్లకు అనుమతి ఎవరు యిచ్చారు. వేల మందిని నష్టపరిస్తే నష్టపడినవారి గురించి ప్రభుత్వం ఏమయినా చర్య తీసుకుందా? ఇప్పుడు 420 క్రింద కేసుపెట్టాలంటే డబ్బు యిప్పించలేక ఉరుకుంటారా? ఒక పెనా కూడా యిప్పించడం లేదు. ఈ తపోవన్ ఏదైతే కంపెనీ పేట్రిందో, తపస్సువేసి తీసుకోవాలని పోలీసు అంటే ఏమి ప్రయోజనం? ప్రజలే వాళ్లను బంధించాలా? లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రొబ్లమ్ పట్టించుకోకపోతే ఎట్లా? కొన్ని కొద్ది రూపాయలు మోసంచేసే దగాకొరులు ఉన్నారు. అలాంటి వారి మీద చర్యతీసుకోకుంటే ప్రజలను మోసంచేసేవారు పెరుగుతారే గానీ ఈ మోసాలు తగ్గవు. ఇప్పుడయినా హోం మినిష్టరుగారు దయచేసి భూలోకంలోకి పట్టుకొచ్చి ప్రజలకు బాకేవున్న డబ్బు యిప్పించడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఇది పద్ధతి కాదు. హోం మినిష్టరుగారు నిస్సహాయత ప్రకటిస్తున్నారు. ఇదేమే అన్యాయం అండే.

Dr. M.V. Mysoor Reddy:- Tapoval Housing Finance Limited 411, Anrol Chambers, New Delhi, is a registered as a Limited

Company with Registrar of Companies at Delhi, Haryana on 9-50 21-2-1990. అధ్యక్షా, ఈ కేసు మీద మేము శర్మగార్ల పనిచేస్తున్నాము కానీ ఉన్న చట్టాల ప్రకారమే మేము యాక్టు చేయగలము. కానీ చట్టాలను అతిక్రమించి యాక్టు చేయడానికి మన దగ్గర అధికారంలేదు. ఈ కంపెనీ తపోవన హౌసింగ్ ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్ యిటువంటి కంపెనీలు అన్ని చీటింగ్ చేస్తున్నమాట వాస్తవం, యిక్కడ కూడా కొన్ని బోగస్ కంపెనీలు ఉన్నాయి. రకరకాల కంపెనీలు ఉన్నాయి. అవి అన్నీ చట్టానికి కచ్చితమైన వాళ్లు. ప్రజలను మోసం చేస్తున్నమాట వాస్తవం అందుకని మేము కొత్త చట్టాన్ని వచ్చే అసెంబ్లీ సమావేశం లోపల ఇంటర్డ్యూస్ చేసి, యిటువంటి మోసాలుచేసే వాళ్లను తప్పకుండా శిక్షిస్తామని, ప్రజలను కాపాడతామని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- యిప్పుడు దీనికి ప్రత్యేకమైన చట్టంలేదని గౌరవనీయులైన మంత్రీగారు చెబుతున్నారు అధ్యక్షా లోగడ మన అప్పర్ హౌస్ ఉన్నప్పుడు దీని మీద హౌస్ కమిటీని అపాయింటు చేశారు. దాని మీద అన్ని రాఫ్టులు కూడా పర్యటించి అక్కడ వారు అనుసరిస్తున్న వ్యవహారాలను క్రోడీకరించి రిపోర్టు కూడా తయారుచేయడం జరిగింది. దాని మీద అసెంబ్లీలో మన డిజెపి సభ్యులు శ్రీ నరేంద్రగారో ఎవరో ఈ అంశాన్ని మరల ఎత్తారు. అప్పుడు ది డెన్ గవర్నమెంటు మేము తప్పకుండా ఈ రిపోర్టు ప్రకారం చట్టాన్ని తయారుచేస్తామని 8 సంవత్సరముల క్రితము ఇదే సభలో ఒక ఎన్క్వైరెన్స్ యివ్వడం జరిగింది. దానికి డిక్యుమెంట్లు లేదు. నాకు చట్టం లేదు, అధికారం లేదని ఈ మంత్రీగారు చెబుతున్నారు. అసలు మామూలుగా నేజీవేసిన మొత్తం ఎంత. ఎంత మంది దగ్గర నేజీవేశారని మీకు ఇన్ ఫర్మేషన్ వచ్చింది? మేము ప్రభుత్వానికి రాస్తే, సెక్రటరీ టు సి.ఎమ్.కు తెలియ పంపితే ఈయన ఏమే లేదని చెబుతున్నారు. యిందుకు రేజినల్ డైరెక్టరు, డిరెక్టర్లు సమాధానం వేరువేరుగా ఉన్నాయి. అధ్యక్షా మీరు రిస్క్యాకు రావాలి. కాబట్టి అసలు ఎంత నేజీ జరిగింది. ఎంత మంది దీనివల్ల నష్టపోయారు. యిదివరకు హౌస్ కమిటీ, హౌస్ లో యిచ్చిన ఎన్క్వైరెన్సు సంగతి ఏమి అయినది?

డాక్టర్ ఎం.పి. మైసూరారెడ్డి:- దాదాపు 2011 మంది ఎఫెక్టు అయినారని అనుకుంటూ అధ్యక్షా కానీ కంపెనీయంటు రెండుచోట్లనే యిచ్చారు అవి వైజాగ్ లోను విజయవాడలోను కొందరు మాత్రం కంపెనీయంటు యిచ్చినారు. ఎక్కువ మంది యివ్వలేదు. దీనికి చట్ట ప్రకారం పర్యటన తీసుకోగలుగతామని మరి రాజుగారికి సి.ఆర్.పి.సి. గురించి తెలుసుకో లేదో తెలియదు కానీ సి.ఆర్.పి.సి. ప్రకారంగా మేము తీసుకోగలుగతాము. గత 8 ఏళ్లుగా పర్యటన అప్పుడు చట్టం చేయలేదు. తప్పకుండా సెక్వీట్ అసెంబ్లీ సెషన్ లోపల మేము దీనికి సమగ్రంగా ఒక చట్టాన్ని తెచ్చి వేరీ అతి మాత్రం కట్టిస్తామని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- All the remaining questions are deemed to have been put and answered.

35-

5446-(డి)-సర్వశ్రీ 3. కళాపెంకటిరావు, ఎన్. గోపాలరావు, 3. మోహనరావు:- గౌరవనీయులైన సహకారశాఖ మంత్రీగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) వరదలవలన పేరుకుపోయిన ఇసుకమేటలను తొలగించడానికి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పాలకొండ భూమి తనఖా బ్యాంకులో బీనామీ పేర్లతో రుణాల క్రింద 70 లక్షల రూపాయలను డ్రాచేసి, దుర్వినియోగం చేసిన విషయం వాస్తవమేనా,

(బి) అయితే, అధికారులపై తీసుకున్న చర్య ఏమి;

(సి) పెన తెల్పిన రుణాలు ఎన్ని గ్రామాలకు మంజూరు చేశారు, వాటి వివరాలు ఏమిటి;

(డి) ఈ బ్యాంకు క్రింద "కత్తుల కవిత" మామిడితోటల కోసం రుణాలకు సంబంధించి జరిగిన అవకతవకల వివరాలేమిటి?

సమాధానం

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(సి) గతంలో ఇసుకమేట వేసిన భూములను సేద్యాహారం చేయడానికి ఎటువంటి రుణాలను పాలకొండలోని పూర్వపు ప్రాథమిక వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకు మంజూరు చేయలేదు.

(డి) కత్తులకవిత గ్రామంలో మామిడి తోటలకు రుణాలు జారీచేయలేదు.

36-

5665-సర్వశ్రీ జి. నర్సయ్య, కుంజా బిక్కం:- గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) ఖమ్మం జిల్లాలోని వైద్యాధికారులు, హైదరాబాదులోని కేంద్ర ప్రభుత్వ మెడికల్ స్కూర్సు డిపో నుండి (ఎం.ఎస్.డి.) నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ఇండెంటును పెట్టి నకిలీ, నాసిరకపు మరియు కాలదోషంపట్టిన మందులను కొనుగోలు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(బి) అయితే, నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా నకిలీ, నాసిరకపు మరియు కాలదోషం పట్టిన మందులను కొనుగోలుకు బాధ్యులైన వైద్యాధికారులపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

సమాధానం

(ఎ) ఖమ్మం జిల్లాలో కొంతమంది వైద్యాధికారులు ప్రభుత్వం ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా మెడికల్ స్కూర్సు డిపో నుండి మందులను కొనుగోలు చేసిన విషయం నిజమే.

(బి) ఈ మందులు కొనుగోలు చేయడంలో 7 మంది వైద్య అధికారులకు ప్రమేయం ఉంది. వారిని సస్పెన్షన్లో ఉంచడం జరిగింది. విచారణ కొనసాగుతున్నది. విచారణ నివేదిక అందవలసివుంది.

37-

4655-కె-శ్రీ జి. పురుషోత్తంరావు:- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) చనిపోయిన ప్రభుత్వోద్యోగుల కుటుంబాలు అత్యాచారాలకు గురిైన షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగల వారి విషయంలో మాదిరిగానే కేవలవాడుల చేతిలో బలైపోయిన వారి కుటుంబ సభ్యులకు ఉపాధి సమకూర్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(బి) నక్సలైటు వేడిత ప్రాంతాలలో నివసించే ప్రజలకు భీమా సౌకర్యం వర్తింపజేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

సమాధానం

(ఎ) (బి) లేదండీ.

38-

6318-సర్వశ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి, ఎం. ఓంకార్, యన్. శ్రీనివాసులరెడ్డి, ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, కె. విద్యాధరరావు, కె. కళా వెంకట్రావ్:- గౌరవనీయులైన మత్స్య పరిశ్రమల శాఖమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) మన రాష్ట్రంలో రొయ్యల పెంపకం, మత్స్య పరిశ్రమల అభివృద్ధి కోసం ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం చేసిన మాట నిజమేనా;

(బి) అయితే, ఎంత పరిమాణంలో సహాయం అందుతున్నది, అభివృద్ధిపరచడానికి గుర్తించిన ప్రాంతాలు ఏవి?

సమాధానం

(ఎ) అవునండీ.

(బి) రూ. 88.13 కోట్లు అందుతున్న సహాయం.

(1) ఉప్పునీటి కయ్యలలో రొయ్యల పెంపకం కోసం గుర్తించిన ప్రాంతాలు:

తూర్పుగోదావరి జిల్లా డైరపాలెం	120 హెక్టార్లు
కృష్ణా జిల్లాలో పల్లెతుమ్మల పాలెం	1555 ..
ప్రకాశం జిల్లాలో చింతయ్యగారి పాలెం	250 ..
నెల్లూరు జిల్లాలో ఈవూరు	75 ..
మొత్తం:	1990 ..

(2) మత్స్య పరిశ్రమభివృద్ధి కోసం గుర్తించిన ప్రాంతాలు:- ఈ క్రింది జిల్లా లలో 51 రిజర్వాయర్లు/పెరువులను గుర్తించడం జరిగింది.

చిత్తూరు	-	4
కృష్ణా	-	5
కరీంనగరు	-	7
ఖమ్మం	-	10
మెదక్	-	13
నెల్లూరు	-	3
నిజామాబాదు	-	9

39-

5446-సర్వశ్రీ టి. జయప్రకాశ్, కె. యర్రంగనాయుడు, జి.ఎస్.ఎస్. శివాజి, పి. జగన్మోహన్రావు, వై. కృష్ణమూర్తి, కె. అప్పలనాయుడు:- గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) విజయనగరం జిల్లాలో 1991 జూలై మాసంలో ఎ.ఎస్.ఎమ్. లకు నిర్వహించిన ఇంటర్వ్యూలలో పెద్ద ఎత్తున అవకతవకలు జరిగిన మాట నిజమేనా;

(బి) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఫిర్యాదులు అందాయా;

(సి) అయితే, ఇందుకు సంబంధించి తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి?

సమాధానం

(ఎ) విజయనగరం జిల్లాలో 1991 జూలై 21, 22 తేదీలలో ఇంటర్వ్యూ జరిగిన సమయంలో కొంతమంది అభ్యర్థులు దాఖలు చేసుకొన్న మార్కుల మెమోలలో దిద్దుబాటు వంటి కొన్ని అవకతవకలను కనుగొనడమయింది.

(బి) ప్రభుత్వానికి ఎట్టి ఫిర్యాదు అందలేదు. శ్రీ కె. యర్రంగనాయుడు తదితర శాసనసభ్యులు సదరు అవకతవకలను కుటుంబ సంక్షేమశాఖ డైరెక్టరు దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు.

(సి) ఈ విషయం గురించి విచారణ జరపడమైంది. విజయనగరంలోని జిల్లా వైద్య, ఆరోగ్య అధికారి ఈ క్రింది సహాయక నర్సు-మంత్రీసానుల సర్వీసులను రద్దుచేశారు:-

1. ఎస్. లక్ష్మి, 2. కె. ముక్త్యాలమ్మ, 3. సిఫాద్. రాజేశ్వరి, 4. ఎమ్. సుశీల
5. లక్ష్మిగౌరి, 6. ఎ. భవానీ.

40-

5446-(బి)- సర్వశ్రీ టి. బీవన్రెడ్డి, జి. ముకుందారెడ్డి, కె. సాయిరెడ్డి, కె.ఆర్. సురేంద్రెడ్డి:- గౌరవనీయులైన రోడ్డు, భవనాలశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) కరీంనగరుకు వెళ్లే రోడ్డు, భవనాలశాఖ రోడ్డుపై మానేరు నదిమీద కొత్త వంతెనను నిర్మించాలని ప్రతిపాదించిన మాట నిజమేనా;

(బి) అయితే, నిర్మాణాన్ని ఏ తేదీన ప్రారంభించారు;

(సి) నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేయడంలో జాప్యానికి గల కారణాలేమిటి? దానిని సత్వరంగా పూర్తిచేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమిటి;

(డి) నిర్మాణం ఎప్పటికి పూర్తవుతుంది?

సమాధానం

(ఎ) అవునండీ.

(బి) వంతెన పనిని 14-9-87న ప్రారంభించడమయింది.

(సి) వంతెన నిర్మాణం కోసం నిర్ణయించిన పురోగతి రేటు ప్రకారం కాంట్రాక్టరు పనిని నిర్వహించలేకపోయినందున కాంట్రాక్టును రద్దు చేయడమయింది. మిగతా పని కోసం టెండర్లను పిలువడం జరిగింది. టెండర్లను స్వీకరించడానికి 25-3-1992 తేదీన ఆఖరు తేదీగా నిర్ణయించడమయింది.

(డి) టెండరు ఆమోదం పొందిన టెండరుదారుకు వంతెన పనిని అప్పగించిన తర్వాత 18 నెలలలోపల ఆ పనిని పూర్తిచేయడమవుతుంది.

సభా కార్యక్రమం

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- సర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. అధ్యక్షా, మాకు స్పార్డు క్వశ్చన్ ఎజెండా మాత్రమే యిచ్చినారు. శ్రీ రోశయ్యగారి సేతుమెంటు గురించి మాకు ఏమీ చెప్పలేదు. కానీ శ్రీ రోశయ్యగారు మనిషులు కాబట్టి ఆయనకు ఆ హక్కు ఉన్నది. ఎజెండాలో 11 గంటలకు బడ్జెటు ప్రజెంటేషన్ అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ రెండు తప్ప యికా ఏమీ లేవు. బడ్జెటు ప్రజెంటేషన్ మీద మేము వీన్నది పేపర్లో చూసినది ఏమిటంటే మరీ మంత్రులను ఎవరిని సంప్రదించకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు బడ్జెటును రూపొందించారు. Sir, my Point of Order is that the Minister, with your permission, can make a statement. I want a ruling on this. మంత్రుల యొక్క సలహా సంప్రదించుకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు బడ్జెటు సిద్ధంపై టైపు అయిపోయింది అసెంబ్లీకి వచ్చింది. కొంతసేపట్లో పంచవోతున్నారు. ఆ పంచేముందు ముఖ్యమంత్రిగారు అధ్యక్షా మీరు సేరియస్ యిస్తూ కాన్ సెంట్రేట్ చేయండి. ఏమిటంటే అధ్యక్షా, బడ్జెటు ప్రజెంటేషన్ చేసే ముందు మాత్రమే ముఖ్యమంత్రిగారు మంత్రులను సంప్రదించవోతున్నారు. అది రాజ్యాంగబద్ధం కాదు. అర్టికల్ 163 ప్రకారంగా మంత్రిమండలి సలహా అనుసరించి యిది రూపొందించాలి. మరీ యిప్పుడు ఒక గంటముండు చర్చించి ఒకవేళ మంత్రివర్గ సభ్యులకు యిప్పటికి వారికి ఆలోచన కల్గితే సలహాయస్తే, ఏవిధంగా ప్రయత్నం చేస్తారు? ఏవిధంగా సభముండు పెడతారు. దీనిని బట్టి రాజ్యాంగంలో అర్టికల్ 163 దిక్కురించి ముఖ్యమంత్రిగారు

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి ప్రకటన : తిరుమల ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రమాదం గురించి.

21 మార్చి, 1992. 451

ఏకపక్షంగా ఈ బడ్జెటును రూపొందించారు. కాబట్టి ఇది చెల్లదు. ఈ బడ్జెటువల్ల కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్కరే పోరో అయినారు. మంత్రివర్గం జేరో అయిపోయింది యిక్కడ మంత్రివర్గం జేరోకావడం మేము సహించం. మేము ఊరుకోము. కాబట్టి అధ్యక్షా, దీనికి మీరు వెంటనే రూలింగ్ ఇవ్వాలి. ఈ బడ్జెటు ప్రజెంటేషన్ రాజ్యాంగ బద్ధంకాదు. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker:- Your objection is over ruled.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- How Sir?

Mr. Speaker:- I will tell you. శ్రీ నిపాచ్. విద్యాసాగరరావు నేను చాలా గౌరవప్రదంగా భావిస్తున్నాను. మీరు ఆర్డికల్ 163 చూడకుండా, రూల్స్ చూడకుండా, ఏదీ చూడకుండా మీ యొక్క అమ్యూలమైన మేధస్సును, అభండమైన మీ యొక్క...

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి ప్రకటన : తిరుమల ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రమాదం గురించి

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు తెల్లవారుజామున 3 గంటల 15 నిమిషములకు తిరుపతివెళ్లే తిరుమల ఎక్స్‌ప్రెస్ నెల్లూరు జిల్లా కావలివద్ద రుద్రపాడు సమీపంలో ప్రమాదానికి గురి అయినది. ప్రమాదంలో 13 రైల్వే బోగీలు పట్టాలు తప్పినవి. ప్రభుత్వానికి అందిన ప్రాథమిక సమాచారం ప్రకారం ఈ ప్రమాదంలో ఒక టి.టి.ఇ. నలుగురు ప్రయాణీకులు మరణించారు. ఐదుగురికి తీవ్రంగా, 10 మంది స్వల్పంగా గాయపడ్డారు. సహాయక బృందాలను తక్షణమే ప్రమాద స్థలానికి పంపి సహాయక చర్యలు ప్రారంభించడం జరిగింది. దక్షిణమధ్య రైల్వే స్టేషన్ యర్ అధికారులు ప్రమాద స్థలానికి తరలివెళ్లారు. రోడ్డు భవనాలశాఖ మంత్రి శ్రీ దివాకరరెడ్డిగారు హుటాహుటిన తక్షణమే ప్రమాద స్థలానికి వెళ్లారు. నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు ప్రమాద స్థలానికి వెళ్లి సహాయక చర్యలను స్వయంగా పర్యవేక్షిస్తున్నారు. ప్రమాదంలో మరణించిన వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలుపుతూ గాయపడిన వారు అందరు త్వరలో కోలుకోవాలని ఆశిస్తున్నాను.

మిషన్ స్పీకర్:- సభ తిరిగి ఉదయం 11:00 గంటలకు సమావేశమవుతుందని తెలియజేస్తూ వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 10.00 a.m. to meet again at 11.00 a.m.)

సభ తిరిగి ఉదయం 11:00 గంటలకు సమావేశమైనది.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

1992-93 సంవత్సరానికి బడ్జెటు (ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు) సమర్పణ.

ఆర్థికశాఖా మంత్రి (శ్రీ యస్. సంతోష్ రెడ్డి):- అధ్యక్ష మహాశయా, 1992-93 సంవత్సరము ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు బడ్జెటును సభవారికి సమర్పిస్తున్నాను. గత సంవత్సరం....

(చాలామంది ప్రతిపక్ష గౌరవ సభ్యులు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు అంటూ లేచి నిలబడిరి)

Mr. Speaker:- The matter is over. I have already said. That is over-ruled.

(చాలామంది తెలుగుదేశము పార్టీ సభ్యులు వోడియం వద్దకు వెళ్లి పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరును అనుమతించవలసిందిగా అధ్యక్షుల వారిని కోరిరి)

(ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారి బడ్జెటు ఉపన్యాసం కొనసాగుతూనే ఉంది)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ పద్ధతికి మేము నిరసన తెలుపుతూ వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఐ. గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

(సి.పి.ఐ.ఎం. పార్టీ గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

(ఎ.ఇ.ఎం.ఇ.ఎం. పార్టీ గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

(బి.జె.పి. పార్టీ గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

(శ్రీ యం. ఓంకార్ వాకౌట్ చేశారు)

(శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య వాకౌట్ చేశారు)

అధ్యక్ష మహాశయా,

1992-93 సంవత్సరపు ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు బడ్జెట్ను సభవారికి సమర్పిస్తున్నాను.

గత సంవత్సరం అనేక కష్టాలను ఎదుర్కొన్నాం. కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి అన్నట్లుగా- ఆర్థిక వ్యవస్థ దృవ్యాలపై ధోరణిని ఎదుర్కొంటోంది. దిగుమతులపై పరిమితుల వల్లా, రుణాలపై పన్ను అంక్షలవల్లా పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి దెబ్బతింటోంది. ఈ ఆర్థిక ధోరణులు ప్రభావం రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థపై కూడా ఉంది. పరిమితమైన రాబడులనూ, అంతంత మాత్రంగావున్న వనర్లపై నానాటికీ అధికమౌతున్న వత్తిడులనూ దృష్టిలో ఉంచుకొని బడ్జెటు రూపొందించవలసివుంది. ఈ క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో మనకు రుచించక రోయినా తప్పనిసరిగా కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవలసివుంటుంది. అయితే, గౌరవనీయులైన ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు నాయకత్వంలో తీసుకున్న సాహసోపేత వైన చర్యలవల్ల ఈ ధోరణి త్వరలోనే మారి, ఆర్థిక వ్యవస్థ త్వరగా శక్తిని పుంజుకొని త్వరగాభివృద్ధి సాధించగలమన్న విశ్వాసం మాకుంది. అందువల్ల - అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు - ముఖ్యంగా మౌళిక సదుపాయాలు. సంఘ సేవారంగాల్లో ఈ కార్యకలాపాలు

యథావిధిగా కొనసాగేట్లు చూడానికి ఈ బడ్జెటులో నా దృష్టిని కేంద్రీకరించాను; ఈ కారణంగా పెరుగుదలకీ, సమానత్వానికీ తోడ్పడని రంగాలకు పెట్టుబడులు తగ్గినా తగ్గవచ్చు.

ఆర్థిక ధోరణుల సమీక్ష:

1991-92 సంవత్సరంలో నైరుతీ రుతుపవనాలు సకాలంలోనే ప్రారంభమైనప్పటికీ 1991 ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసాల్లో తగినంత వర్షపాతం లేనికారణంగా - వరి పంటకూ, పప్పుధాన్యాల పంటలకూ నష్టం జరిగింది. ఈశాన్య రుతుపవనాల కాలంలో రాష్ట్రమంతటా కూడా మామూలుకంటే అధికంగా వర్షాలు కురిశాయి. 1990-91 ఖరీఫ్ కాలంలో 53 లక్షల 64 వేల హెక్టార్లలో ఆహారధాన్యాలు పండించగా, 1991-92 ఖరీఫ్ కాలంలో సుమారు 50 లక్షల 26 వేల హెక్టార్లలో మాత్రమే ఆహారధాన్యాలు పండించడం జరిగింది. 1990-91 ఖరీఫ్ కాలంలో 85 లక్షల 94 వేల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు పండగా, తాత్కాలిక అంచనాల ప్రకారం 1990-92 ఖరీఫ్ కాలంలో సుమారు 83 లక్షల 34 వేల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఉత్పత్తి కాగలవని తెలుస్తుంది. రబీపంటల దిగుబడి మామూలుగానే ఉండవచ్చని భావిస్తున్నాము.

సత్వర అంచనాల ప్రకారం 1989-90లో రాష్ట్ర నికర ఉత్పాదన 11 వేల 454 కోట్ల రూపాయలుండగా, 1980-81 శాశ్వత ధరల ప్రకారం 1990-91లో రాష్ట్ర నికర ఉత్పాదన 11 వేల 815 కోట్ల రూపాయలుంటుందని అంచనా. పశుసమృద్ధి ధరల ప్రకారం 1989-90లో రాష్ట్ర నికర ఉత్పాదన 24 వేల 676 కోట్ల రూపాయలు కాగా, 1990-91లో 28 వేల 745 కోట్ల రూపాయలుంటుందని అంచనా. రాష్ట్ర నికర ఉత్పాదన 1990-91లో అంతకుముందు సంవత్సరంకంటే శాశ్వత ధరల ప్రకారం 3.2 శాతము, పశుసమృద్ధి ధరల ప్రకారం 16.5 శాతము పెరిగింది. రాష్ట్ర నికర ఉత్పాదన స్వరూపాన్నిబట్టి, ప్రాథమికరంగ అధికృత కొనసాగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

రాష్ట్రంలో తలసరి వార్షికాదాయం పశుసమృద్ధి ధరల ప్రకారం 1989-90లో 3 వేల 934 రూపాయలు కాగా, 1990-91లో 4 వేల 507 రూపాయలుంది. అదేవిధంగా శాశ్వత ధరల ప్రకారం 1989-90లో ఒక వేయి 826 రూపాయలు కాగా, 1990-91లో ఒక వేయి 853 రూపాయలుంది. తలసరి ఆదాయం 1990-91లో అంతకుముందు సంవత్సరం కంటే పశుసమృద్ధి ధరల ప్రకారం 14.6 శాతము, శాశ్వత ధరల ప్రకారం 1.5 శాతము పెరిగింది.

1991-92 సంవత్సరం మొదటి 9 మాసాల్లో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి సగటు సూచిక (1970-71=100) అంతకుముందు సంవత్సరం అదేకాలంలో కంటే 1.6 శాతము పెరుగుదలను సూచించింది.

వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల బోకు ధరల సూచిక (1970-71=100) మన రాష్ట్రంలో 1991 మార్చిలో 481.6 వద్ద నుండగా 1991 నవంబర్లో 621.9 ఉండి, 29.1 శాతం పెరుగుదలను సూచించింది. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక కార్మికుల వాడకందారుల ధరల సూచిక (1960-61=100) 1991 మార్చిలో 959 వద్ద నుండగా 1991 డిసెంబర్లో

ఒక వేయి 104 ఉండి - అంటే 15.1 శాతం పెరిగింది. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కార్మికుల వాడకందారుల ధరల సూచిక (1960-61=100) 1991 మార్చిలో 675 నుంచి 1991 నవంబర్లో 813కి పెరిగినది అంటే 20.4 శాతం పెరిగింది.

ఎనిమిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక (1992-97):

ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక 1990 మార్చి 31లో ముగిసింది. ఆ తరువాత 1990-91; 1991-92 వార్షిక ప్రణాళికలు రూపొందించడం జరిగింది. ఎనిమిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక 1992 ఏప్రిల్ ఒకటో తేదీ నుంచి ప్రారంభం కావాలని ప్రణాళికా సంఘం ఇటీవల నిర్ణయించింది. 1992-97 మధ్యగల ఐదు సంవత్సరాల కాలానికిగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 13 వేల 186 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడిని ప్రతిపాదించింది. ఏడో పంచవర్ష ప్రణాళికకు (1985-90) ఆమోదించిన 5 వేల 200 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడికంటే ఇది 153.6 శాతం అధికం.

ఎనిమిదో ప్రణాళికా ముసాయిదాలో మౌళిక సదుపాయాల కలప్పనకు ప్రాధాన్యం కొనసాగిస్తూనే, మొత్తం పెట్టుబడిలో 31.5 శాతం సాంఘిక సేవారంగానికి కేటాయించాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఈ ప్రణాళికలో అత్యధికంగా 4 వేల 154 కోట్ల సాంఘిక సేవారంగానికి కేటాయించగా, విద్యుత్ రంగానికి 3 వేల 41 కోట్ల, సేద్యపు నీరు, వరద నియంత్రణ పథకాలకు 2 వేల 919 కోట్ల, రవాణాకు ఒక వేయి 53 కోట్ల, గ్యామీజాభివృద్ధికి 570 కోట్ల, పరిశ్రమలు, ఖనిజాలకు 531 కోట్ల, వ్యవసాయ, తత్సంబంధ సర్వీసులకు 485 కోట్ల, ప్రత్యేక ప్రాంత కార్యక్రమాలకు 314 కోట్ల, ఇతర కార్యక్రమాలకు 119 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడిని ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

రాష్ట్ర ఎనిమిదో పంచవర్ష ప్రణాళికా పరిమాణాన్ని ప్రణాళికా సంఘం ఇంకా ఖరారు చెయ్యవలసివుంది.

1991-92 సంవత్సరానికి సవరించిన ప్రణాళికా పెట్టుబడి:

1991-92 సంవత్సరానికి ప్రణాళికా సంఘం ఆమోదించిన పెట్టుబడి ఒక వేయి 410 కోట్ల రూపాయలు కాగా ఒక వేయి 724 కోట్ల 9 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడిని బడ్జెట్లో ప్రతిపాదించిన విషయం గౌరవనీయులైన సభ్యులకు తెలుసు. ఖర్చులు, వనరగ పరిస్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ పెట్టుబడిని ఒక వేయి 602 కోట్ల రూపాయలుగా సవరించడం జరిగింది.

1992-93 వార్షిక ప్రణాళిక:

1992-93 సంవత్సరానికి ప్రణాళికా సంఘం ఒక వేయి 660 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడిని మాత్రమే ఆమోదించినప్పటికీ, అంగీకరించినన్ని నిర్ణయాలనూ ప్రాధాన్యతలనూ దృష్టిలో ఉంచుకొని 1992-93 బడ్జెట్లో ఒక వేయి 968 కోట్ల రూపాయల అధిక

పెట్టుబడిని ప్రతిపాదించడం జరిగింది. 'ప్రజాశికా వికేంద్రీకరణ' కోసం 147 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడమన్నది ఈ బడ్జెట్ లో ఒక ప్రత్యేకత. గౌరవనీయులయిన సభ్యులు తమ వ్యక్తిగత అనుభవంతో స్థానిక పరిస్థితులను అవగతం చేసుకొని - సమాజం లోని పేద, బలహీన వర్గాలవారి ప్రయోజనం కోసం - స్థిరమైన ఆదాయాన్ని, ఆస్తిని సమకూర్చుగల పథకాలు రూపొందించే అవకాశాన్ని కల్పించడమే ఈ వినియోగమైన ప్రజాశికా విధానంతోగల ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. ఈ ప్రత్యేక పథకం క్రింద నియోజకవర్గానికి 50 లక్షల రూపాయల చొప్పున పెట్టుబడి పెట్టడం జరుగుతుంది.

విద్యుచ్ఛక్తి:

సత్వరాభివృద్ధి సాధనకు అవసరమైన మౌళిక సదుపాయాల్లో అత్యంత ముఖ్యమైన విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి అధిక ప్రాధాన్యం లభిస్తూనే ఉంటుంది. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న మొత్తం విద్యుదుత్పాదన శక్తి 4 వేల 972 మెగావాట్లు. ఇందులో 4 వేల 165 మెగావాట్లు రాష్ట్ర రంగం నుంచే, 807 మెగావాట్లు కేంద్రరంగం నుంచే లభిస్తుంది. మన ధర్మల్ విద్యుత్కేంద్రాలు ప్రశంసనీయంగా పనిచేస్తూనే ఉన్నాయి. విజయవాడ ధర్మల్ విద్యుత్కేంద్రానికి వరుసగా గత ఎనిమిదేళ్లు 'ప్రతిభావంతమైన ఉత్పాదన' అవార్డు లభించింది. వర్షాకాలంలో విద్యుత్ సరఫరా పరిస్థితి మొత్తం మీద సంతృప్తికరంగానే ఉన్నప్పటికీ, ఆ తర్వాతాకాలంలో విద్యుత్ సరఫరాలో అంకెలు విధించవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. ఈ కారణంగా 1992 జనవరి ఆరోతేదీ నుంచి పోస్ట్-బి. వాడకందార్లపై కొన్ని అంకెలు విధించవలసివచ్చింది. రాష్ట్రంలో విద్యుత్తుకు గిరాకీ నానాటికే పెరుగు తున్న దృష్ట్యా - అనేక విద్యుదుత్పాదక పథకాలు చేపట్టాలని సంకల్పించాం. విశాఖపట్నం ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్ర పథకాన్ని కేంద్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ ఆమోదించింది. జపాన్ కి చెందిన ఓ.ఈ.సి.ఎఫ్. నుంచి ఈ ప్రాజెక్టుకు అవసరమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని కోరడం జరుగు తోంది. నెల్లూరు డిల్లా కృష్ణపట్నంలో తేర సమీపాన నెలకొల్పదలచిన ధర్మల్ విద్యుత్కేంద్రానికి (2x500 మెగావాట్లు) చెందిన సాధ్యాసాధ్యా నివేదికను కేంద్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ సాంకేతిక - ఆర్థిక ఆమోదం కోసం సమర్పించడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన స్థల నిర్ణాయక సంఘం - ఈ విద్యుత్కేంద్ర స్థాపనకు కృష్ణ పట్నం అనువైన ప్రదేశంగా నిర్ణయించింది. ప్రయివేటు సంస్థలను ప్రోత్సహించే జాతీయ విధానానికి అనుగుణంగా - రాష్ట్రంలో ఒక్కొక్కటి 400 మెగావాట్ల శక్తికలిగిన, గ్యాస్ ఆధారంగా పనిచేసే రెండు విద్యుదుత్పాదక కేంద్రాల స్థాపనను ప్రయివేటురంగానికి అప్పగించవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సూచించింది.

ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయంతో చేపట్టిన రాయలసీమ ధర్మల్ విద్యుత్కేంద్రం మొదటి దశ పనులు జరుగుతున్నాయి. ఈ కేంద్రాలోని 210 మెగావాట్ల ఉత్పాదక శక్తిగల రెండు విభాగాలు 1993-94లో ఉత్పాదన ప్రారంభించవలసివుంది. విజయవాడ ధర్మల్ విద్యుత్కేంద్రం రెండవ దశ (2x210 మెగావాట్లు), శ్రీశైలం ఎడమగట్టు విద్యుత్కేంద్రం (6x15 మెగావాట్లు) పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి.

సేద్యపు నీరు:

వ్యవసాయరంగంలో సుస్థిరమైన అభివృద్ధి సాధనకు ప్రాతిపదికగా సేద్యపు నీటికున్న ప్రాధాన్యం కొనసాగుతూవెళుతోంది. ఈ దృష్ట్యా - భారీ, మధ్య, చిన్నతరహా సేద్యపునీటి

పథకాలు సాధ్యమైనన్ని పూర్తిచెయ్యాలనే, ఏర్పడిన సేద్యపునీటి వనరులను పూర్తిగా వినియోగించుకునేట్టు చూడాలన్న లక్ష్యంతో 1992-93 సంవత్సరంలో ఈ రంగానికి 357 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడిని నేను ప్రతిపాదించాను. ఇందులో 285 కోట్ల 66 లక్షల రూపాయలు భారీ సేద్యపునీటి ప్రాజెక్టులకూ, 20 కోట్ల 33 లక్షలు మధ్యతరహా సేద్యపునీటి ప్రాజెక్టులకూ 40 కోట్ల రూపాయలు చిన్నతరహా సేద్యపునీటి పథకాలకూ కేటాయించడం జరిగింది. ఆయకట్టు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకూ 8 కోట్లు, వరద నియంత్రణ పథకాలకూ 3 కోట్ల రూపాయలూ కేటాయిస్తున్నాం.

కృష్ణా-గోదావరి డెల్టాలో తుఫాను పునర్నిర్మాణ పథకం క్రింద మురుగునీటి పారుదలను మెరుగుపర్చే పనులకు ప్రాధాన్యమిస్తున్న విషయం గౌరవనీయులయిన సభ్యులకు తెలుసు. 1990-91లో కొన్ని డ్రైయిన్లు, కాలువలను మెరుగుపర్చే పనులు చేపట్టడం జరిగింది. ఈ పనులవల్ల రైతులకెంతో లాభం కలిగింది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో పెనుతుఫాను వచ్చినప్పుడు మురుగుకాలువలు బాగుచేసివున్నవోట్ల పంటలకు అంతగా నష్టం జరగలేదు. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో మురుగుకాలువలను మెరుగుపర్చే పనులూ, కాలువల్లో హాడికతోనే పనులూ పెద్ద ఎత్తున చేపట్టడం జరిగింది. ఇవి పూర్తయితే, కృష్ణా-గోదావరి డెల్టా ప్రాంతంలోని రైతులకు ఎంతగానో ప్రయోజనం చేకూరుతుంది. మరమ్మత్తు పనులకోసం కాలువలు మూసివెయ్యడంపట్ల రైతుల నుంచి ప్రశంసార్జమైన ప్రతిస్పందన లభించింది. అయితే, ఈ సంవత్సరంలో రైతులు చేసిన ఈ త్యాగంవల్ల రానున్న సంవత్సరాల్లో వ్యవసాయోత్పత్తి గణనీయంగా పెరిగి వారికి లాభం కలుగుతుందనడంలో నాకెటువంటి సందేహమూలేదు. తుఫాను పునర్నిర్మాణ పథకంలో భాగంగా పెన్నా డెల్టాలో కూడా కాలువలు, డ్రైయిన్లు మరమ్మత్తులు చేపట్టడానికి చెందిన ప్రతిపాదనలను ప్రపంచబ్యాంకు ఆమోదించిందని సభవారికి తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాను. ఈ పనులకు సంబంధించిన పరిశీలన, అంచనాలూ ఈ సంవత్సరంలో చేపట్టడం జరుగుతుంది. 1993 జనవరి - జూలై మాసాల మధ్య ఈ పనులు అమలు జరుగుతాయి. రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంత, అనావృష్టివీడిత ప్రాంతాల్లో సేద్యపునీటి వనరు ఏర్పరిచే కృషికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ ప్రాధాన్యం ఇస్తూనే ఉంటుంది. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాల్లో భారీ, మధ్యతరహా సేద్యపునీటి ప్రాజెక్టులకు చెందిన పరిశీలన చేపట్టడం జరిగింది. ఈ పరిశీలనకుగాను ప్రభుత్వం కొత్తగా నాలుగు సర్కిల్స్ ఏర్పాటు చేసింది. (1) హంద్రీ-నేవా సుబుల సహంతి; (2) చిత్తావతి బాలెస్వింగ్ రిజర్వాయర్ కి నేరందించే లిప్టి ఇరిగేషన్ పథకం; (3) నెట్టంపాడు లిప్టి ఇరిగేషన్ పథకం; (4) కలవకుర్తి లిప్టి ఇరిగేషన్ పథకం; (5) వెలిగొండ ప్రాజెక్టు. ఈ ఐదు పథకాలకు చెందిన పనులు జరుగుతున్నాయి. తెలంగాణాలోని అనావృష్టి వీడిత ప్రాంతాలయిన కరీంనగర్, వరంగల్లు, నల్గొండ జిల్లాలకు సేద్యపు నీరందింపడానికిగాను శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు తీరంనుంచి వరదనీటి ప్రవాహ లిప్టి కెనాల్ విధానానికి అవసరమైన సిధులు కూడా 1992-93లో కేటాయించాం.

ఈ కార్యక్రమాలన్నింటిలోనూ కూడా పెట్టాల్సిన కులాల ప్రత్యేక ప్రజాశక్తి క్రింద, జనశాక్తి ఉప ప్రజాశక్తి క్రింద పనులు చేపట్టి, పూర్తిచెయ్యడంపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతోంది.

పరిశ్రమలు:

పారిశ్రామికరంగంలో ప్లైవేటు సంస్థలను ప్రోత్సహించడమన్నది జాతీయ ధోరణి. సత్వర పారిశ్రామికీకరణకు అవసరమైన వనరుల సమీకరింపడానికే, సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని అకర్షించడానికేగాను కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక పథకాలు ప్రకటించింది. ప్రభుత్వరంగ సంస్థల నుంచి ప్రభుత్వ వాటాలు వెనక్కి తీసుకోవడమన్నది ఈ లక్ష్యసాధన కోసం తీసుకుంటున్న చర్యల్లో ప్రధానమైంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఇదేవిధమైన విధానాన్ని అనుసరిస్తుంది. వ్యాదరాబాద్ ఆల్మినీ సంస్థని ప్లైవేటురంగానికి అప్పగించాలని సంకల్పించడంతో ఈ విధానానికి నాంది పలుకుతున్నాం. అయితే కార్మికుల ప్రయోజనాలకు భంగంకలగకుండా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల స్థాపనకుగల అవకాశాలను ప్రబలం చేసి విదేశీ పెట్టుబడులను ఆకర్షించే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యాదరాబాద్ లో ప్రవాస భారతీయుల అంతర్జాతీయ సదస్సు ఏర్పాటు చేసింది. ఈ సదస్సువల్ల మంచి ఫలితాలే లభించాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రవాస భారతీయులు పెట్టుబడి సంస్థ (ANRICH) విదేశాల్లోని భారతీయుల నుంచి పెట్టుబడులూ, సాంకేతిక విజ్ఞానమూ సంపాదించే కృషి జరుపుతోంది. కేంద్రం ప్రకటించిన ఉదారమైన పారిశ్రామిక విధానంవల్ల - మన రాష్ట్రానికి కూడా విదేశీ పెట్టుబడులు పెద్ద ఎత్తున రాగలవన్న నమ్మకం నాకుంది.

దేశంలో చేనేత పరిశ్రమ కొన్ని కష్టాలనూ కడగండన్నా ఎదుర్కొంటున్న విషయం కూడా గౌరవనీయులయిన సభ్యులకు తెలుసు. మన రాష్ట్రంలోని అనేకమంది చేనేత కార్మికులు దెబ్బతిన్నారు. వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచేందుకుగాను - రాష్ట్రంలోని చేనేత కార్మికుల ప్రాథమిక సహకార సంఘాలకివ్వల్సిన బకాయిలన్నీ తీర్చేందుకు 'అపోక్', 'అపెక్స్' సంస్థలకు ప్రభుత్వం ఈ ఏడాది 17 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేసింది. చేనేత కార్మికుల సహకార సంఘాలవద్ద అమ్ముడుకాకుండా ఉన్న నిల్వలను కొనుగోలుచేసే విధానాన్ని కూడా పునరుద్ధరించడం జరిగింది.

గృహ నిర్మాణం:

బలహీనవర్గాలవారికి - ముఖ్యంగా షెడ్యూల్డ్ కులాల, షెడ్యూల్డ్ జాతుల వారి కోసం పెద్ద ఎత్తున గృహ నిర్మాణం జరిపే కార్యక్రమానికి ప్రభుత్వం అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చింది. బలహీనవర్గాల వారికి ఇళ్లు నిర్మించడంలో మన రాష్ట్రం దేశమంతటికీ మార్గదర్శకంగా ఉంది. అంతేకాకుండా బీడి కార్మికులు, చేనేత కార్మికులు, మత్స్య పారిశ్రామికులు, వెట్టివాకిర్ల చేసేవారు, జోగినులు మొదలైనవారి కోసం కూడా ప్రత్యేక గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాలు మనం అమలు జరుపుతున్నాం. 1991-92లో లోగడ నిర్మించ వలసిన వాటితో సహా మొత్తం లక్షా 70 వేల ఇళ్లు పూర్తిచెయ్యడం జరిగింది. ఇది ఒక రికార్డు. 1991-92 సంవత్సరంలో మంజూరైన లక్షా 40 వేల 213 ఇళ్లు వివిధ నిర్మాణ దశల్లో ఉన్నాయి. ఈ రంగంలో నిర్మాణ కృషి కొనసాగించేందుకుగాను 1992-93 సంవత్సరానికి 48 కోట్ల 37 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాలని సంకల్పించాం.

ఇళ్ల కాలనీలో మంచినీరు, రోడ్లు, మురుగుకాలువలు, విద్యుత్తు మొదలయిన ప్రాథమిక సౌకర్యాలకల్పన కోసం పంచాయితీరాజ్ శాఖ 1991-92లో మొట్టమొదటిసారిగా రెండున్నర కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేసింది. వచ్చే సంవత్సరానికి కూడా ఇదే విధమైన కేటాయింపు జరిగింది.

పట్టణ ప్రాంతాల్లో బలహీనవర్గాల గృహ నిర్మాణానికి కూడా ఇదే విధమైన ప్రాధాన్యం లభిస్తోంది. 1992-93లో ఇందుకవసరమైన సబ్సిడీలు మొదలైన వాటికిగాను ఏడుకోట్ల రూపాయలు కేటాయింపడం జరిగింది.

సాంఘిక సంక్షేమం:-

బలహీనవర్గాల సత్వరాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం కట్టుబడివుంది. ఈ లక్ష్యసాధన కోసం అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. కళాశాలలకూ, విశ్వవిద్యాలయాలకూ అనుబంధంగా ఉన్న హాస్టళ్లలో ఉండే గ్రాడ్యుయేట్, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్, సాంకేతిక విద్యాకర్షులు వదివే విద్యార్థులకిచ్చే స్కాలర్ షిపుల మొత్తాన్ని పెంచాలని కూడా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. గ్రాడ్యుయేట్లకిచ్చే స్కాలర్ షిప్ నెలకి 245 నుంచి 320 రూపాయలకూ, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్లకు, సాంకేతిక విద్యార్థులకిచ్చే స్కాలర్ షిప్ మొత్తాన్ని 295 నుంచి 370 రూపాయలకూ పెంచడం జరిగింది. ధరల పెరుగుదల భారాన్ని తగ్గించడంలో ఈ పర్యవాలామకు తోడ్పడుతుంది. ఐ.ఐ.ఐ. విద్యార్థులు, రీసెర్చ్ స్కాలర్లకిచ్చే స్కాలర్ షిపుల మొత్తాన్ని కూడా ఇదేవిధంగా పెంచడం జరిగింది.

ఎక్కువ హాస్టళ్లు నెలకొల్పడం కన్నా విద్యాప్రమాణాలు పెంచడం ముఖ్యమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. విద్యాసంస్థల్లో ప్రమాణాలు పెరిగేటట్లు చూసే ఉద్దేశ్యంతో సాంఘిక సంక్షేమ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల స్థాపనను ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ప్రస్తుతం ఉన్న రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు బాగా పనిచేస్తున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డ్ కులాల సహకార ఆర్థిక సంస్థ షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికి ఉత్పాదక వనరుల ఏర్పరిచే కృషి జరుపుతోంది. 1992-93లో సుమారు లక్ష షెడ్యూల్డ్ కులాల కుటుంబాల ప్రయోజనానికిగాను నూరుకోట్ల రూపాయలు వెచ్చించాలని ఈ సంస్థ సంకల్పించింది. స్థిరమైన ఆదాయ వనరుల కల్పించేందుకుగాను ప్రతి కుటుంబం పైనా ఖర్చుపెట్టే మొత్తాన్ని పెంచేందుకు కృషి జరుగుతోంది.

గిరిజనుల్లో ముఖ్యంగా గిరిజన మహిళల్లో అక్షరాస్యత చాలా తక్కువ. వచ్చే సంవత్సరంలో గిరిజన మహిళల్లో అక్షరాస్యత పెంచేందుకు కార్యక్రమాలకు ప్రభుత్వం అధిక ప్రాధాన్యం యిస్తోంది. గిరిజన భూముల్లో ఉత్పాదన పెంచడానికిగాను, వాటికి సేద్యపునీరు అందించి అభివృద్ధిపర్చేందుకొక ప్రణాళిక రూపొందించే నిమిత్తం గిరిజన భూములన్నిటికీ సమగ్ర సర్వేపనుజ్ఞడం జరుగుతోంది. గిరిజనులకు 25 కోట్ల రూపాయల మేర స్వల్పకాలిక రుణాలు ఇచ్చే బృహత్ కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రభుత్వం చేపట్టింది. దీనివల్ల గిరిజనులు వడ్డీ వ్యాపారులపై ఆధారపడవలసిన అవసరం ఉండదు.

పెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమంపట్ల కూడా ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహిస్తోంది. అందు వల్ల వారి సంక్షేమం కోసం 1991-92లో 15 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపగా 1992-93లో ఆ మొత్తాన్ని 18 కోట్ల 85 లక్షల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది.

బలహీనవర్గాల జీవనప్రమాణాలు పెంచేందుకుగాను అందుకవసరమైన మౌళిక సదుపాయాలు సమకూర్చి, వారికి కేటాయించిన భూములను అభివృద్ధిపర్చి, తద్వారా దారిద్ర్య నిర్మూలనకు దోహదంచేసే ఒక పథకాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూపొందించింది. ఈ పథకానికి ఒక వేయి 149 కోట్ల రూపాయలు వెట్టుబడి కావలసివుంటుంది. షెడ్యూల్స్ కులాల; షెడ్యూల్స్ జాతులు; పెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన 9 లక్షల మంది రైతులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే విధంగా ఈ పథకాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయాన్ని అర్జించే నిమిత్తం ఈ పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం పరశీలనకు పంపడం జరిగింది.

భారతమాత ప్రియతమ పుత్రుడు డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ పట్ల మాకున్న గౌరవానికి ప్రేమకే నిదర్శనంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయానికి డా. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం అని పేరుపెట్టాం. డా. అంబేద్కర్ మహానీయ భావాలను సామాన్య ప్రజల్లో ప్రచారంచేసే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన రచనలన్నీ తెలుగులోకి అనువదించ జేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. డా. అంబేద్కర్ శత జయంతి ఉత్సవాల్లో భాగంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర షెడ్యూల్స్ కులాల సహకార అర్థిక సంస్థ ఈ ఏడాది షెడ్యూల్స్ కులాలవారి సంక్షేమంకోసం అనేక పథకాలు చేపడుతోంది.

అల్పసంఖ్యక వర్గాల సంక్షేమం:

రాష్ట్రంలోని అల్పసంఖ్యక వర్గాల అవసరాల గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా తెలుసు. ప్రత్యేకమైన వారి సమస్యల పరిష్కారానికి అన్నివిధాల కృషి జరుగుతోంది. అల్ప సంఖ్యక వర్గాల సంక్షేమం కోసం రూపొందించిన 15 అంశాల కార్యక్రమాన్ని మన రాష్ట్రంలో అమలుపర్చడం జరుగుతోంది. అల్పసంఖ్యక వర్గాల సంక్షేమం కోసమూ, అభ్యుదయం కోసమూ, ప్రభుత్వం అనేక చర్యలను ప్రకటించింది. వేటిలో విద్య; సంస్కృతి; ప్రజాసర్వీసులు; సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధివంటి పలు రంగాలకు చెందిన చర్యలున్నాయి. వివిధ రంగాల్లో అల్పసంఖ్యక వర్గాల సంక్షేమ కార్యక్రమాల అమలును జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూవుండేందుకుగాను ఒక ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

మహిళా, శిశు సంక్షేమం:

మహిళల అభ్యుదయం కోసం ఐ.సి.డి.యస్. పథకం కింద ఇప్పుడున్న సేవా కార్యక్రమాలను మెరుగుపర్చి, కొత్తగా కొన్ని కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెట్టడానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు ప్రపంచ బ్యాంకు ఆమోదించింది. ఈ పథకం క్రింద తర్జికి శిక్షణ, వోషకాహారం, పునరావాసం, కౌమారదశలో ఉన్న బాలికలకు శిక్షణ మొదలైన సేవా కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది.

ప్రధానంగా గిరిజనులు నివసించే ప్రాంతాలు, అనావృష్టి వేడిత ప్రాంతాలుగల 110 బ్లాకుల్లో ఆరేళ్లపాటు 130 కోట్ల 79 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఈ పథకం అమలు జరుగుతుంది. 87 బ్లాకుల్లో ఇప్పటికే ఈ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. మిగతా 23 బ్లాకుల్లో 1992-93 ఈ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది.

పరిపాలన - పట్టణాభివృద్ధి:

పట్టణ ప్రాంతాల్లోని స్థానిక సంస్థల ఆర్థిక వనర్లకూ, వాటి బాధ్యతలకూ మధ్య గల అసమానతలను తొలగించే కృషికి ప్రభుత్వం కట్టుబడివుంది. ఈ కృషిలో ఒక ప్రధాన చర్యగా 1990 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ మునిసిపాలిటీల (పన్ను అంచనా) నిబంధనలు. 1990 సంవత్సరపు హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థ (పన్ను అంచనా) నిబంధనల కింద ఆస్తిపన్ను విధింపును సక్రమ పద్ధతిలో మెరుగుపర్చేందుకు పూనుకోవడం జరిగింది. ఈ కొత్త పద్ధతి ప్రకారం ఒకే ప్రాంతంలో ఉండి, ఒకే పద్ధతిలో వినియోగిస్తున్న భవనాలకు ఒకే విధమైన రేట్ల ప్రకారం పన్ను విధించడం జరుగుతుంది. యజమానులే ఉంటున్న ఇళ్లపై తగు విధంగా పన్ను తగ్గించడం జరుగుతుంది. ఈ కొత్త పద్ధతి ద్వారా పన్ను అంచనాల విషయంలో లోగడ జరిగిన అవకతవకలను సరిదిద్ది, పన్ను విధింపు చట్టాలు మరింత పటిష్టంగా అమలుజరిపేట్టు చూడమేగాక, అంచనాలు తక్కువగా వెయ్యడం ద్వారా రాబడి నష్టం జరగకుండా నిరోధించడం జరుగుతుంది. తగు అనుమతి లేకుండా నిర్మించిన అనేక భవనాలను ఆస్తిపన్నుల పరిధిలోకి తెచ్చేందుకుగాను ఆ భవనాలు నిర్మించిన స్థలంపై యజమానులకు నిజమైన హక్కులున్న పక్కంలో అలాంటి నిర్మాణాలన్నింటినీ క్రమబద్ధం చేయవలసిందిగా ఆదేశాలు జారీచెయ్యడం జరిగింది. ఈ చర్యలవల్ల మునుపందు పురపాలక సంఘాలకూ, నగరపాలక సంస్థలకూ పటిష్టమైన ఆర్థిక పునాది ఏర్పడగలదని ప్రభుత్వం విశ్వసిస్తోంది.

పట్టణ ప్రాంతాల్లో నీటిసరఫరా పథకాలకు అధిక ప్రాధాన్యం లభిస్తూనే ఉంటుంది. ఈ పథకాల కోసం బడ్జెట్లో మొత్తం 72 కోట్ల 79 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. నాగార్జునసాగర్ నుండి నేరు తీసుకువచ్చి జంబనగరాల్లో మంచినీటి సరఫరా మెరుగుపర్చే పథకానికిగాను ప్రత్యేకంగా 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలని సంకల్పించాం. బృహత్పరమైన ఈ పథకాన్ని శీఘ్రగతినే అమలుపర్చేందుకు వీడేశ్ ఆర్థిక సహాయాన్ని సంపాదించేందుకు కూడా కృషి జరుగుతోంది.

కార్మిక సంక్షేమం:

కార్మిక సంక్షేమానికే, పారిశ్రామిక శాంతి, సామరస్య సాధనకూ, వ్యవస్థీకృత రంగంలోనూ అవ్యవస్థీకృత రంగంలోనూ కూడా కార్మిక చట్టాలు సక్రమంగా అమలు జరిగేట్టు చూడడానికే మా ప్రభుత్వం కట్టుబడివుంది.

దీని కార్మికుల గృహవసతి సమస్యలు ఇటీవలికాలంలో బాగా వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఈ కార్మికులకు తగు సహాయంచేసే సంకల్పంతో నిజామాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్లు;

మహబూబ్ నగర్, మెదక్, నెల్లూరు, చిత్తూరు, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల్లో వేరికి 10 వేల ఇళ్లు కట్టించే పథకాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. రాష్ట్ర గృహనిర్మాణ సంస్థ 1992-93 సంవత్సరంలో ఈ గృహనిర్మాణం చేపట్టుంది.

విద్య:

1986 సంవత్సరపు జాతీయ విద్యావిధానంలో భాగంగా ప్రవేశపెట్టిన కేంద్ర సహాయం లభించే విద్యా పథకాలనూ, కేంద్ర పథకాలనూ వేటి ఫలితాలు అవసరమైనవారికి అందించే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తోంది. అయితే - రాష్ట్రంలో ప్రస్తుత సంవత్సరంలో చేపట్టన్న సంపూర్ణ అక్షరాస్యతా ఉద్యమాల గురించి ఈ సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించవలసిన అవసరంవుంది. బృహత్తరమైన ఈ ఉద్యమంవల్ల ఇప్పటికే సత్ఫలితాలు లభిస్తున్నాయి. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో చిత్తూరు జిల్లాలో 3 లక్షల 80 వేల మంది వయోజనులనూ, నెల్లూరు జిల్లాలో లక్షా 78 వేల మందినీ, హైదరాబాద్ జిల్లాలో 62 వేల మందినీ అక్షరాస్యులుగా మార్చడం జరిగింది. మిగతా జిల్లాల్లో జిల్లా సాక్షరతా సమీతుల ఆధ్వర్యంలో సంపూర్ణ అక్షరాస్యతా ఉద్యమం వేర్వేరు దశల్లో అమలువుంది. ఈ సంస్థల కృషిని పెంపొందించే ఉద్దేశ్యంతో వయోజన విద్యా కార్యక్రమానికి ప్రస్తుత సంవత్సరంలో నాలుగుకోట్ల రూపాయలు కేటాయించగా వచ్చే సంవత్సరానికి ఈ మొత్తాన్ని 11 కోట్ల రూపాయలకు పెంచుతున్నాం. బాలికల కనేస ఫాజరీకి ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వడం ద్వారానూ, కొత్తగా అనేక ప్రాథమిక పాఠశాలల స్థాపనకు నిధులు సమకూర్చడం ద్వారానూ ప్రతికూల పరిస్థితులున్న ప్రాతి జిల్లాలోనూ కనేస సంఖ్యకు తగ్గకుండా విద్యార్థులు హాజరయ్యేట్లు ప్రత్యేక శ్రద్ధతోనుకోవడం జరుగుతోంది. ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో అప్పర్ ప్రైవేటు సెక్షన్లు ప్రవేశపెట్టడం; అభ్యుదయ ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రారంభించడం; విద్యా బోధనకు దృశ్య, శ్రవణ విధానాలు ప్రవేశపెట్టడం; బాలురకూ, బాలికలకూ, సార్వత్రిక పాఠశాలలు నెలకొల్పడం; సెకండరీ పాఠశాలల్లో మౌలికవిద్యా కోర్సులు ప్రవేశపెట్టడం ఇలాంటి వాటన్నింటిలోనూ ఆంధ్రప్రదేశ్ మిగతా రాష్ట్రాలకు మార్గదర్శకంగా ఉంది. ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో సుమారు ఆరువేల గదులు నిర్మాణానికి, రాష్ట్రంలోని 17 వేల ప్రాథమిక పాఠశాలలకు ఒక్కొక్క దానికి 8 వేల రూపాయల విలువగల విద్యార్జన, విద్యాబోధనా సామగ్రి సరఫరా చెయ్యడానికిగాను ప్రభుత్వం 47 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుంది.

ఇంతకుముందున్న రెసిడెన్షియల్ విద్యాసంస్థలకు అదనంగా 1991-92లో ప్రభుత్వం మరో రెండు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు ప్రారంభించింది. వేటిలో వెంకటగిరిలో నెలకొల్పిన పాఠశాలలో బాలురూ, బాలికలూ కూడ చదువుకోవచ్చు. సోమశిలలో ప్రారంభించిన రెండో పాఠశాలలో యనాదుల పిల్లలకు విద్యాబోధన జరుగుతుంది. జిల్లాకు 5 వాషింగ్ రాష్ట్రంలో మొత్తం 115 అభ్యుదయ ప్రాథమిక పాఠశాలలు పనిచేస్తున్నాయి.

ఉన్నత విద్య:

మారుతున్న సామాజిక అవసరాలకు అనుగుణంగా అర్థవంతమైన ఉన్నత విద్యా విధానాన్ని రూపొందించడానికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తోంది. కళాశాలల స్థాపనకు ఉదారంగా

అనుమతి ఇచ్చే విధానం కొనసాగుతోంది. కొత్త కళాశాలలకు అనుబంధ ప్రతిపత్తి కల్పించడంలో ఇందుకు సంబంధించిన పరిశీలన జరపడంలో విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రధాన పాత్రవహిస్తున్నాయి. 1991-92లో ప్రభుత్వం 5 డిగ్రీ కళాశాలలు ప్రారంభించింది. వేటిలో ఒకటి మహిళలకు ప్రత్యేకంగా, రెండు కళాశాలలు గిరిజన ప్రాంతాల్లో నెలకొల్పడం జరిగింది.

సాంకేతికత విద్య:

భారతదేశంలో సాంకేతిక విద్య సౌకర్యాలు మెరుగుపర్చడానికి సంబంధించిన రెండవ పథకానికి రుణం సమకూర్చేందుకుగాను, 1991 డిసెంబర్లో ప్రపంచబ్యాంకుతో ఒప్పందం కుదిరింది. ఈ పథకంలో భాగంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కి సుమారు 80 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి లభిస్తుంది. ఈ పథకం క్రింద పాలిటెక్నిక్ సంస్థల్లోని ప్రయోగశాలలకు 4 కోట్ల 70 లక్షల రూపాయల విలువగల ఆధునిక పరికరాలు సమకూర్చడం జరుగుతోంది. 29 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుకాగల భవన నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరుగుతోంది.

క్రీడలు:

క్రీడా విషయంలో 1991-92 ఆంధ్రప్రదేశ్ కి అహర్వమ్మైన సంవత్సరం. 1991 ఆగస్టులో హైదరాబాద్ లో వేగ్ ఒలింపిక్ ఏషియన్ 'బి' గ్రూపు క్వాలిఫైయింగ్ ఫుట్ బాల్ పోటీలు నిర్వహించే అవకాశం మనకు లభించింది. ఈ పోటీల్లో మన దేశంతో సహా ఆరు దేశాలు పాల్గొన్నాయి. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పోటీలు నిర్వహించడానికి వేలుగా లాల్ బహదూర్ స్టేడియంను అభివృద్ధిపర్చడానికిగాను ప్రభుత్వం 4 కోట్ల 40 లక్షల రూపాయలు సమకూర్చింది. ఫ్లడ్ లైటింగ్ సౌకర్యాలుగల ఈ స్టేడియం ఇప్పుడు దేశంలోని ప్రధానమైన క్రీడా స్థలాల్లో ఒకటిగా రూపొందింది. జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిగల పోటీలు ఇక్కడ నిర్వహించేందుకు అనేకమంది ముందుకొస్తున్నారు. దీనివల్ల రాష్ట్రంలోని క్రీడా కార్యకలాపాలకు చేయూత లభించింది. బాలబాలికల్లో క్రీడాభిరుచిని పెంపొందించి, వారి ప్రతిభా సామర్థ్యాలను తీర్చిదిద్దేందుకుగాను రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఒక క్రీడా పాఠశాలకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 250 ఎకరాల స్థలం కేటాయించింది. 1992-93 బడ్జెట్ లో ఈ పాఠశాల కోసం కోటి రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ పాఠశాల 1992-93 విద్యాసంవత్సరంలో పనిపెయ్యడం ప్రారంభించగలదని భవిష్యత్తున్నాం.

క్రీడా కార్యకలాపాలకుగాను 1992-93 సంవత్సరానికి 4 కోట్ల 17 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో క్రీడాభివృద్ధికిగల సదుపాయాలు మరింత మెరుగుపర్చడానికి ఇది దోహదంకాగలదని ఆశిస్తున్నాను.

పట్టు పరిశ్రమ అభివృద్ధి:

మల్లర్ పట్టుకాయల ఉత్పత్తిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశంలో ద్వితీయ స్థానంలో ఉంది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో మల్లర్ సాగుప్రవేశపెట్టిన 14 వేల 874 ఎకరాలతోపాటు మొత్తం లక్షా 97 వేల ఎకరాలలో మల్లర్ తోటలు పెంచడం జరుగుతోంది.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సహాయంతో 118 కోట్ల 44 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో చేపట్టిన జాతీయ పట్టు- పరిశ్రమభివృద్ధి పథకం ద్వారా అమలుజరుగుతోంది. లబ్ధిదారులు ఎంతో ఉత్సాహంతో ఈ పథకం అమల్లో పాల్గొంటున్నారు.

దీనికి అదనంగా 3 కోట్ల 20 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడిగల ఇండో-స్ట్రీస్ పథకమూ అనావుష్టి వేడిత జిల్లాలో చిన్న, సన్నకారు రైతులను పట్టుపరిశ్రమ చేపట్టేందుకు ప్రోత్సహించడానికిగాను 3 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో భూసార జలసంరక్షణ పద్ధతుల ద్వారా చేపట్టిన మరో పథకమూ కూడా ప్రస్తుత సంవత్సరంలో మంజూరైనాయి.

ద్వారా పట్టుపరిశ్రమ అభివృద్ధికిగాను 1992-93 సంవత్సరానికి 7 కోట్ల 42 లక్షల రూపాయల ప్రణాళికా పెట్టుబడిని ఆమోదించడం జరిగింది.

రెవెన్యూ పరిపాలన:

గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను రద్దుచెయ్యడంతో మూలస్థాయిలో సమర్థవంతమైన పరిపాలన జరిపే అవకాశం ప్రభుత్వానికి లేకుండా పోయింది. ఈ లోపాన్ని సరిదిద్దే ఉద్దేశ్యంతో ఇదివరకే ప్రకటించినట్లుగా ప్రభుత్వం 20 వేల గ్రామ పాలనాధికారుల పోస్టులు సృష్టించింది. ఈ నూతన విధానాన్ని 9-2-1992 తేదీన ప్రారంభించడం జరిగింది.

1991 ఆగస్టులో గోదావరి పుష్కరాలు జరిగిన విషయం గౌరవనీయులయిన సభ్యులకు తెలుసు. ఈ సందర్భంగా సుమారు కోటి 30 లక్షల మంది యాత్రికులు వివిధ యాత్రా కేంద్రాలను దర్శించారు. వేరికవసరమైన సౌకర్యాలు సమకూర్చేందుకుగాను వివిధ శాఖలు 12 కోట్ల 86 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాయి.

కృష్ణ పుష్కరాలు ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్లో వస్తాయి. ఈ సందర్భంగా వివిధ యాత్రా కేంద్రాలను 70 లక్షల మందికిపైగా యాత్రికులు దర్శించగలరని భావిస్తున్నాం. పుష్కరాలకు వచ్చే యాత్రికులకు అవసరమైన కనీస సౌకర్యాలు సమకూర్చాల్సివస్తే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. గోదావరి పుష్కరాల్లో మాదిరిగా - కృష్ణ పుష్కరాలకోసమేవారికి కూడా తగు సౌకర్యాలు సమకూర్చేందుకు ప్రభుత్వం అన్నివిధాల కృషిచేస్తుంది.

కాలుష్య నివారణ:

పర్యావరణ కాలుష్య శిక్షణా కేంద్రం స్థాయిని ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో పర్యావరణ కాలుష్య శిక్షణ, పరిశోధనా సంస్థగా పెంపడం జరిగింది. స్టేషన్ దేశపు పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ (ఎస్.ఐ.డి.ఎ) సహాయం ద్వారా లబ్ధించిన ఆరుకోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో ఈ సంస్థ స్థాయిని పెంపడం జరిగింది. పరిశ్రమల్లో కాలుష్యానికి తావులేని సాంకేతిక విధానాలను రూపొందించడానికీ, పరిశ్రమల నుంచి అతి అక్కువగా వ్యర్థ పదార్థాలు వెలువడేట్లు చూడటానికీ, కాలుష్య నియంత్రణకు మెరుగైన విధానాలు రూపొందించటానికీ ఈ పరిశోధనా సంస్థ కృషిచేస్తోంది.

చౌరసరఫరాలు:

బీయ్యంపై ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీ మోయలేనిభారంగా పరిణమించిన వినయం గౌరవ నీయులయిన సభ్యులకు తెలుసు. ఒకవంక అన్ని వస్తువుల ధరలు పెరుగుతుండగా, మిగతా కార్యక్రమాన్నిబట్టి భంగం కలుగకుండా సబ్సిడీ విధానం ద్వారా కృత్రిమమైన పద్ధతిలో బీయ్యం ధర పెరగకుండా అపి ఉంచలేము. వనరులు చాలా పరిమితంగా ఉన్న పరిస్థితుల్లో అందుబాటులో ఉన్న వనర్లను ప్రజలకు, ముఖ్యంగా బలహీనవర్గాల వారికి చిరకాలంగా ఉపయోగపడే అస్తుల కల్పనకు వినియోగించాలన్నది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందువల్ల - ఎప్పుడూ ఒకే ధరకి అమ్మటం కాకుండా, నిర్దిత స్థాయిలో సబ్సిడీ ఇచ్చే విధంగా ఈ పథకాన్ని సముచిత రీతిలో చక్కదిద్దాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. బీయ్యంపై కిలోకి రూపాయి 25 పె్సల సబ్సిడీ నిర్ణయించడం జరిగింది. ఈ నూతన పథకం 1992 జనవరి నెలాఖర్లో అమల్లోకి వచ్చింది. సబ్సిడీ బీయ్యం ఇతర విధాల వృధా కాకుండా, అందవలసిన వారికి అందేట్లు చూడాలన్నది కూడా మా ఉద్దేశ్యం. ప్రజా పంపిణీ విధానంలో సబ్సిడీ పద్ధతినీ చక్కదిద్దడంవల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో ప్రధాన భాగంగా బలహీనవర్గాల వారికి ప్రయోజనకరమైన ఆదాయ, అస్తి కల్పనా పథకాలు చేపట్టే వీలు కలిగింది.

1990-91 సంవత్సరపు ఎకౌంటు:

1990-91 సంవత్సరపు ఎకౌంటు ప్రకారం 157 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయల రెవెన్యూ లోటు తేలగా, మొత్తం లావాదేవీల తర్వాత 25 కోట్ల 88 లక్షల రూపాయల లోటు తేలింది.

1991-92 సంవత్సరపు సవరించిన అంచనాలు:

1991-92 సంవత్సరములో 561 కోట్ల 90 లక్షల రూపాయల రెవెన్యూ లోటు ఉండగలదని మొదట్లో అంచనా పెయ్యగా, సవరించిన అంచనాల ప్రకారం 227 కోట్ల 16 లక్షల రూపాయల రెవెన్యూ లోటు కనిపిస్తోంది.

1992-93 బడ్జెట్ అంచనాలు:

ఈ సంవత్సరంలో 218 కోట్ల 62 లక్షల రూపాయల రెవెన్యూ లోటు ఉండగలదని అంచనా పెయ్యగా, 1991-92 సంవత్సరపు మొత్తము లావాదేవీల తరువాత 180 కోట్ల 13 లక్షల రూపాయల లోటు ఏర్పడగలదని అంచనా. 29 కోట్ల 85 లక్షల రూపాయల ప్రారంభ లోటు నిలబడు లెక్కలొకీ తేసుకొన్నమీదట 1992-93 సంవత్సరం 209 కోట్ల 98 లక్షల రూపాయల లోటుతో ముగియగలదని అంచనా.

ఇది కేవలం ఓట్-ఆన్-ఎకౌంట్ బడ్జెట్ మాత్రమేనన్న విషయం గౌరవనీయులయిన సభ్యులకు తెలుసు. తుది బడ్జెట్ సమర్పించడానికి నేను తిరిగి ఈ సభముందుకు వచ్చేసరికి మన వనర్ల పరిస్థితిపై అర్థిక ధోరణుల పూజావం ఎంతవరకూ ఉందో స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. అప్పుడు అవసరమైతే తగువిధంగా పూజాశిక్షా కేటాయింపులు సవరించుకోవచ్చు. బడ్జెట్లో ఉన్న లోటు విషయం కూడా నేను విస్మరించలేదు. పన్ను వసూళ్ల వనర్లను మెరుగైన రీతిలో సమీకరించడం ద్వారానూ, వృధా ఖర్చులను అరికట్టడం ద్వారానూ ఈ లోటు భర్తీ చెయ్యవచ్చునని భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా ఈ సందర్భంగా ఒక పేన్న కవిత.

مشاد اپنی ہستی کو اگر کچھ حیرت پہنچا
کہ دانا خاک میں ملکر کُل گزر گیا تھا

అంటే ఏ మానవుడు అయితే తన పగతినిగానీ, ఐశ్వర్యాన్నిగానీ, పేరు ప్రతిష్ఠలను గానీ కాంక్షిస్తాడో, అతను తన అహంభావాన్ని చంపుకోవాలి; ఏ విధంగా అయితే విత్తనం తనకు తాను మట్టిలో కలిసిపోయి చెట్టుగా గానీ, ఫలవృక్షంగా గానీ, పూలముక్కగా గానీ పెక్కి వచ్చి సౌరభాన్ని పెదజల్లుతుందో అనేది దాని అర్థం. ప్రతిపక్షాల వారు లేరు. వారికి యిది బాగా వర్తించేది. వారు, మేము, అందరము అహంభావాన్ని తుడిచిపెట్టి పేద ప్రజల అభ్యున్నతికి సౌరభాలను పెదజల్లుతే యీ రాష్ట్రభివృద్ధి జరుగుతుంది. ప్రశాంతంగా ఆలోచించి వ్యవహారం చేయాలని కోరుతూ, యింతటితో నా ప్రసంగం ముగింపి, యీ ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్ను సభవారి ఆమోదం కోసం సమర్పిస్తున్నాను.

జైహింద్.

Mr. Speaker:- Now the House is adjourned to meet again at 8-30 a.m. on Monday the 23rd March, 1992.

(The House then adjourned at 11-35 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Monday, the 23rd March, 1992.)